

Kitospäiväni pitävät kaikki Canadian s. s. osastot jättiläismyyjäiset ja ilmatat Työkansan taloudellisen aseman parantamiseksi :: :: ::

TYÖKANSAN

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

Köyhälistön voimakkein ase on oma sanomalehti. Mitä paremmassa taloudellisessa asemassa köyhälistön lehti on sitä voimakkaammin se voi pi köyhälistön asiaa ajaa. :: :: ::

NO. 229—1913.

TIISTAINA, SYYSKUUN 30 p. — TUESDAY, SEPTEMBER 30.

VII:8 VUOSIKERTA—VOL. VII.

Canadian Trades and Labor Congress tuomitsee militarismia

PITKÄN KESKUSTELUN PERÄSTÄ HYVAKSYTYT PÄÄTÖKSET, JOKA KIELTÄÄ UNIOIDEN JÄSENIT YHTYMÄSTÄ SOTATAKEEN.

Useita muita asioita käsiteltä. — Monet edustajista eivät tajua socialismin kyllin selvästi voidakseen omaksuman socialismin puoleen ainoksi poliittiseksi järjestöksi. — Luokkatuomioiden uhrin vapauttamista pyydetään. — Watters valittiin uudelleen presidentiksi. — Lemieux-astus ankan arvoستون alaisena.

MONTREAL, Que., syysk. 26 p. — Trades and Labor Congressin konventiosissa tänä aamuna ilmeni mielipiteitä, joista päätettiin tänään maan ammatilliseksi järjestöksi työväestöä ei yleisesti ja yhteisesti puolusta sellaisen itäisen työväenpuolueen perustamista kuin Englannissa.

Oli muuttanut keskusteltavana joko lähetetään n. s. "lobbyisteja" maakuntaparlamentteihin esittelemään laimalaajakunnan jäsenille miten erinäisiä työväestöä koskevia kysymyksissä olisi meneteltävä. Esimatt edustajista olivat olivat sitä mieltä, että yksinomaan tällaisien "asiamiesten" lähtöminen on surkeaa, itsestollista lajaroimista työväestöä puolelta koska sellaiset esitykset eivät tulisi huomioon otetuksi ellei työväestö itse järjestäytisi ja tarpeeksi toiminnallista pöytä parlamenttien jäsenenä kuuntelemaan vastinuksia ja samalla läheltä omia miehiään edustajiksi. Esitys hyljättiin. Osoitettiin myöskin, että useiden maankuulusten toimeenpanevien komiteiden muodostamiseen tarkoitettua osastoa pöytäliittönsä toimintaan jossain määrin. Pöytäliittöä ei hyväksytty esitystä, että socialismin puoleen tunnustettaisiin ainoksi työväestön parlamentariseksi järjestöksi.

Unionismi ja militarismi.

Tämä kysymys on ollut konventiosissa kiivaan ja pitkän keskustelun alaisena. Ennenmuotoisuuksien käyttäytymistä jyrkästi puolesti sitä kantaa, että militarismi on kaikissa vastakkain työväestön edulle. Kaikkien maiden työlliset olisivat on ja heidän tulisi kaikessa olla veljiä, eikä työllisellä ole kerrassaan mitään syytä tarttua aseisiin, teuraustaiseen kanssalyöläisään ja tullaakseen itse teuraustuksi. Winnipegin musikanitkin unioni sihteri Lyons oli sitä mieltä (!) että unionistien olisi sallittava kuulua milisiin, sanoen sotajoukkoihin kottuvaan vastakkaisesta päätöksestä melkoista vahinkoa koska hekin Winnipegissä ovat kottaneet väkijoukkoa rykmentille pestauttamaa sotaväkeä, mutta eivät ole onnistuneet.

Port Arthurissa viime syyskuuta tuomittujen italialaisten asia.

Port Arthurin, Ont., hiljittokäytävien unioni edustaja Herbert Barker esitti että kokous päättäisi siä pyytää armahdusta Deprenzeveljeksille, jotka kanalanaita haavoittuivat poliisien kuulusta heinäkuun 29 p:nä viime vuonna ja jotka tuomari Middleton "armoliisesti" lähetti poliisien kertomusten perusteella kymmeneksi vuodeksi pakkotyöhön, Barker selo-

la on aina lakimiehet heti pumassa asiaa, siten, ettei työlläinen saisi oikeutta väittää, että ennenkuin saadaan laadituksi yleinen työllisten vahingonkorvauslaki, olisi krtunlakimiehen otettava läsnä kaikissa toellisuustapaturmia koskeissa koronerauttakuntain kuulelutissa ja itsenäisiä todistajia olisi kutsuttava oikeusdepartementin kustannuksella.

Samalla ehdotettiin päätettäväksi, että työantajat pakotettaisiin lain avulla lähettämään hallitukselle neljännesvuositaitin tai muuten tarkien kertomuksien työllisinsä "kohdanneista tapaturmista, niiden syistä ja luonteesta sekä ilmoittamaan paljoko on maksettu korvausta, jos "ollenkann. Molemmat ehdotukset hyväksyttiin yksimielisesti.

Mustan listan käyttö.

H. Gregory ehdotti, että koska suuret teollisuusyhtiöt olisivat merkittävästi mustalle listalle sellaisia työllisiä, jotka tarkomkaasti ajavat työväestön asiaa laikoissa y. m., niin Trades and Labor Congress ryhtyvä vaistamaan lakia, jonka mukaan sellainen vierominen olisi rikos. Esitys hyväksyttiin.

Trades and Labor Congressin presidentiksi valittiin tänään ilta-päivällä James C. Watters uudelleen.

Lemieux-astus ankan arvoستون alaisena.

MONTREAL, Que., syysk. 27 p. — Jo kolmannen kerran oli Dominionin teollisuusministerin tutkimusastus, yltä 107, ankan arvoستون alaisena Trades and Labor Congressin kokouksessa ja tuokin pelousti siitä kohtalosta, että kokous olisi päättännyt vaatia sen kumoamista. Kiikkään keskustelun peristä, jossa keskusteltiin monet osoittivat miten kurja on tuo astus työllisille ja miten vauriottomasti edullisempia kapitalistille, he kun sen avulla voivat lähettää vankenteen agitaattoreita ja muita työväenliikkeen toimihenkilöitä melkein mielilimäärin. Monet saivat ymmärtäneensä, että Trades and Labor Congress, kokouksessaan Guelphissa, Ont., viime syyskuuta päätti vaatia tuon lain kumoamista, mutta varapresidentti Baneroff selotti, että silloinen kokous ehdotti lukuisia korjauksia ja siitä vaistamaan siinä tapauksessa jos korjauksia ei hyväksytty. Toin kuului muka olevan syytä luulla, että hallitus ottaa huomioonsa ehdotuksia ja kun sattuu niin hyväksyykin niitä.

Useita muita asioita käsiteltiin ja päätettiin tänään.

Hirveä verilöyly

Kaksi miestä onnistuneet tek-

sjoittain kymmenen päivällä, jolloin Walter Jones, vanhempi poika, joka alkoi ampumisen, lynehattiin heti jälkeen kun sotilaat saapuivat kaupunkiin. Hänen veljensä Will Jones'in ampuivat kansalaiset aikaisemmin päivällä. Kansalaiset, jotka olivat ilmoittaneet itsensä asutuksiltaan, olivat senjälkeen liikkua kaupungilla ja illalla kaupungissa oli kaikki hiljasta. Uusia-mellakoita ei ole pelättävissä.

Surmaansa saivat: Sheriffi G. B. Hammett, Jeffersonin kauntista, valkeaa.

Eniten konstaapeli Frank Keistly, valkeaa.

Claude Freeman, Fayette Citystä, valkeaa.

Johanna Aikens, Tom Weeks, Jesse Thompson, Teller Warren ja Thed Croysen, kaikki neekereitä, saivat surmausa ampumisen aikana.

Vaaralliseksi haavoittuivat:

Eniten sheriffi Irving Gills, saaden luodin olkapäänsästä ja hänen pelättiin kuolevan; konduktööri E. R. Appley, William Keistly, William Dennis ja W. C. Bond.

Ampumisen alkoi kahdenkymmenenvuotias Walter Jones neekerin kaupunginjoonassa, missä nekeri nainen ja Thed Croysen ammuttiin kuoliaaksi. Walter meni sitten aittinsa aumulle ja otti sieltä matkansa kahdeksantoista vuottaan veljensä. Yhdessä he sitten marssivat läpi pikkukaupungin valtakauden ampuen joksista keuer näkivät. Aukaht heräsi väkijoukon ampuen ja kiiruhutti sulkemaan ikkunoita peläten, että suurempikkin meteli on puhennut.

Pojat keivästy entisen konstaapeli Frank Keistlyn aumulle ja kun hän meni poikien pyymistä avaanen ovi, ampui Walter Jones häntä läpi päin. Keistlyn poika William, mähdeksiin silloin kaaturvan, riensi ottamaan pysäyt, mutta enenkin hän ehti ampua, siinä siä kulan kiittäessä.

Eniten veljekset riensivät Yazoo ja Mississippi asemalle, joka on lähellä Keistlyn taloa. Juna oli juuri saapunut Natchezissa ja konduktööri Appley keskusteli hippurissa Bondin kanssa. Neekerit saapuivat paikalle ja sananpuhumatta ampuivat kumpaakin miestä, vaikkakaan ei kuolettavasti. Sitten he suuntautuivat yömyyni Claude Freemanin kotiin, joka asemallailla odotti junaan menneensä Fayetteen. Hän sai surmaansa silmänräpäyksessä. Senjälkeen neekerit ampuivat junan päästäytään matkustajia.

Natchezta tuleva mukavuuvin jätetään juna illa Harrisonin asemalle odottamaan Memphisin New Orleansin läpikulkevaa junaan. Heti senjälkeen kun Natchezta tuleva juna oli lähtenyt asemalta, ryhtyivät neekerit ampuun vauuna, särkien siitä useita ikkunoita, mutta yhtään matkustajaa ei loukkaantunut.

Verenhimonssa korkeimmillaan

hän lähestyi rakennusta. Huoneesta ohimutta luoti tappoi Gillisin.

Huomattuaan piilopaikkansa epävarmaksi, Will Jones, toinen murhamiehistä lähti juoksemaan lähellä olevaan hilliränniin, mutta ehti astua ainoastaan muutamia askeleita kun luoti päätti hänen päivänsä. Hänen ruumiinsa ripusti hiljasta köydellä lähellä olevaan sähköpöytäluun.

Kun sotilaat olivat saapuneet ylimääräisellä junnalla Natchezta, hyökkäsi miehekköön rakennukseen, missä murhajat olivat piilotele ja hämmästytykseen löysivät sieltä Walter Jonesin haavoittumatonna, mutta muuten täysin hertvottomassa tilassa. Miehet panivat nopeasti käsiinsä, mutta hänen kaulaansa ja kiilattivän hänen hilliränniin. Jones ei vastustanut sanalla eikä oleella kun miehet vetivät hänet hirtteen suuren kansojoukon päältä katselemaan.

Kun Walter Jones oli lynehattu palasi nautia kaupunkiin ja Natchezin sotilaat palasivat kotiansa.

Muutoksia laivaliikessäadoksiin

Mietittyään yli puolitoista vuotta mitä Titanin hirmuinen häviö opetti, on hallituksen toimikunta vihdoin kokonannut, että taitaisi olla mukavampi, jos laivoissa olisi pelastusveneitä kaikille matkustajille violiäpää laivaviehillekin. Hallitus saatava vielä alle kokonnan eri mieltä.

OTTAWA, Ont., syysk. 27 p. — Höyrylaivien tarkastuskuuta on juuri saanut valmiiksi koko Canadian laivaliikennettä koskevan säädöshetvotuksen, jossa esitään melkoisia muutoksia nykyisiin, voimassaoleviin säädöksiin.

Tämäkin säädösten muuttamistoulu tuli vakavammahan harkinnan afaiseksi vasta sitte kun Titanin kamala häviö keski-Atlantilla, huhtikuun 15 p:n aamulla, 1912, niin järkyttävästi todistaukna kelenoja suojelustoimenpiteet, pelastusveneyt y. m. aikas-

muutokset, jotka koskevat matkustajalajvoja. Näiden suhteen säädetään, että kaikissa laivoissa, joilla on lupa kuljettaa matkustajia, täytyy olla "niin suuri lukua niin kantavia pelastusveneitä, joihin mahtuu kaikki matkustajat ja laivamiehet. Jokaisista laivoilla otettavissa henkilöä varten tulee varustaa hyväksytty pelastusmatut.

Ulkomaile menevän laivan kapteenin täytyy jättää jollekin tulivarkailijalle selitys, enenkuin laiva lähtee satamasta, että pelastusveneisiin, joita laivoilla "todel-

Dublinin lakon päättymisestä on hyvin vähän toivoa

- Puutetta kärsivät lakkolaiset saavat avustusta.

TYÖNANTAJAT VASTUSTAVAT KAUPPAKOLLEGIUMIN SÖ. VITTELUYRITYKSIÄ JA TYÖLAISETTIN LUOTTAVAT NIIHIN SANGEN VAHAN. — ENGLANNIN JA IRLANNIN PORVARIT PELOISSAAN.

DUBLIN, Irlanti, syysk. 27 p. — Dublinin puutetta kärsivät lakkolaiset odottelivat apulaisia Irlanin, kuten kukaan piirityksilä on ollen kaupungin asukkaat. Laiva, jonka vapaaehtoiset työlliset lastasivat Manchesterin satamasta, lähti sieltä torstai-iltaa ja luullaan sen saapuvan tänään tänään. Erikoisin toimenpiteisin on ryhdytty, että laivalle saataisiin tilaa satamassa ja pitkiä tarjoilupäiviä on rakennettu, joita tavaroita jätetään niille henkilöille, joiden nimet ovat avustuskomitean listalla.

Kauppallegiumin toimeenpanema lakosyiden tutkiminen ja sovinnohierominen alkaa maanantaina, mutta työantajat ovat uuhäivästä sulkenet ovensa yhteisellä neuvottelulla ilmoittamalla Dublinin lordimajaille, että ne ehdot, mitkä hän kirjessään esittää, eivät muodosta sopivaa perustaa neuvottelulle.

Lakkolaiset myöskin vastustavat tutkimista ja sovittelua. James Connolly, yksi lakon johtajista, sanoo puheessaan eilen illalla, että jos kauppallegiumin työntekijäin on hallituksen myöntänyt tukia ajoita, jotka kaikki liettäiv, niin silloin lakkolaiset eivät kuluta aikansa antamalla todistuksia niissä. Työntajat, kuten tavallista aina ja kaikkialla, eivät sano taistelevansa työväenjärjestöjä vastaan; he vain keuhkavat lopettaa myötytönluottoon käytön — kuitenkin onnistumatta.

Työnantajat peloissaan.

LONTOO, syysk. 27 p. — Montreal Starin Lontoon kirjeenvälillä.

viili pelastusveneillä, sekä muilla nykykallista pelastusvälineillä, jotka valtemierin yli kulkevat matkustajalajvat.

Laivoille, jotka kuljettavat ihmäimakkailajvoja lyhyillä matkoilla, on myös annettu huomiota. Näin myös on varustettava veneillä, joihin mahtuu kaikki matkustajat ja laivamiehet. Jokaisista laivoilla otettavissa henkilöä varten tulee varustaa hyväksytty pelastusmatut.

Höyry- ja moottoriveneitä varten, jotka kuljettavat matkustajia, on myös laadittu erikoissääntöjä. Tähän luokkaan kuuluvilla veneillä, jotka eivät ole

taja Windermere kirjottaa lehden nykyisestä asemasta Englannissa ja Irlannissa seuraavaa:

"Carsonimilla Ulsterissa ja Redmontoninilla Dublinissa ei ole valmista vastusta kysymykseen, mitä me teemme Larkinin kanssa?

"Carsonimi voi johtaa Irlannin suoran verilyölyä, joka kaikista huolimatta olisi lyhyt aikainen, mutta Larkinimi on pysyvä ja aina kasvava tekijä, tulokoompi siten itsehallinto eli ei. Se saa elinvoimansa protestanttisesta Belfastissa ja katolilaisesta Dublinissa yhdellä tavalla kuralistokortteille ja huonosti palkatuista työllisistä miehistä, jotka raastavat tavattoman pitkiä työpäiviä.

"Äskettäin julaitin uutinen Yhdistyneen Kuningaskunnan työantajien puolustustalon perustamisesta, joka tulee käyttämään 250 miljoonaa dollaria nousevan rahaston taistellakseen ahaltelevia työväenjärjestöjä vastaan. Lontoon Times varottaa työntantajia heidän perustatuksistaan, että vihamielisyys työn ja pääoman välillä on välttämätön teollisen elämän peruste. Tämä uusi työntäjien puolustus järjestö, jos se tulee toimeen, kukaan edellä on kerrottu, tulee herättämään sellaisen kapinallisuuden, jonka poliittisia seurauksia on mahdoton edeltäkään nähtä.

Suurbritannian porvarit pelottavat työväenjärjestöä, jotka ovat lakanneet olemaasta pienistä toistaan erillään olevia joukkoja ja alkanee toimia kuin yksi run-

ten järvin laivaliikennettä koskevia säädöksiä on erinäisiä kohdissa paljon eriväisyyttä ja Haggan aikoo undistaa canalalaitesit säännöt samalaisiksi yhdyvaltaistien kanssa.

Heijastus- eli etsintävalojen käytön suhteen aiotaan laatia myös pykäliä, josko lupakirjan keskeyttämisen sijaista pöistämisen uhalla kielletään joksista luotia ja laivan komentojan suuntaamassa heijastusvalon säteitä toisen laivan luotsausruumaan.

Muutokset astuvat voimaan, jos hallitus ne hyväksyy, ensin keväällä, huhtikuun ensimmäisen päivänä.

TYÖKANSÄ

Yhteinen ammattiliitto
Yhteinen ammattiliitto
Yhteinen ammattiliitto

ROBERTS & SON
515 Bloor Street
Toronto, Ont., Canada

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

Postilinen
Konttori
Konttori

taas eräs amerikkalainen kapitalistien aikakauslehti on kukaanin san. Siite luetellee levottomuuk-
sien viimeaikaisia levottomuu-
ksia ja joukkonousuja maailman eri
kohilla, sellaisia kuin Dubuinin
tapaukset y. m. Siite järkeilee
lehti, mikä tähän kalkehen on
syyntä, etteivät kansankout enää
kunniolta hallitusta eikä kirkkoa.
"Onko hallitus tein velvollisu-
utensa? Onko kirkko tein vel-
vollisuutensa? Ovatko perheit-
ten päät ja lasten vanhemmat teh-
neet velvollisuutensa?" Näitä nai-
via kysymyksiä larelee lehti. Mur-
ta siite jatkaa: "Olemmeko me
sallineet denagogien ja tyytymät-
töisyyden saarnajain liian
paljon jalkaa työtään? Jokaisessa
kandukuluussa, julkisella paikal-
la ja takahuoneessa saarnavat
aurekistit ja sosialistit vaarallisia
oppeja. Ensiksi roskajoukkojen
kuuluista, siite vaalkunousu -
ja siite vasta järjentyneen. Mut-
ta miksi ei järjentyneen ensik-
si? - Tässä kapitalistien lehti-
teen toimittajapalassa kuvastuu ny-
kyisen valtakunnan kauhu, jonka
yhteiskunnan yleinen rauhoitus
siinä synnytti. Se on niin
sekava ja totkoton kuin sellainen
vain voi olla, jonka kummutse-
n on häitä ja pelko. Siinälläin
sinne ja tänne - ja tartuttan
vaikka oljankorteen. Ei nähdä ni-
tään selvää, ei-erottaa yhtä asi-
ga toisesta, kaikki näyttää mene-
vän vain yhtenä pelottavana sek-
mekselnä. Valtajoukko tuntee
vain yhden asian ja se on: perus-
tos horjui!"
Mutta työväenluokka, sen tie-
toinen fideistihallusta, nukee yli
kuulunnan sunun. Se on tietoinen
historiallisia todellisuutta ja siite
kysyy osan se erottaa mur-
rosajan myrkyksestä onan edisty-
ksellisen kulkunsa tienväit.

**Kykenekö ammattiliitonimi
kehittämään teollisuus-
unionismiksi.**

II.

Koneteollisuus, joka edistyy
lakaamatta, vaikka ei olekaan
yhtä liheksään hävittänyt uni-
onistilaisuutta, kuin "tuuplajun-
laist" uskovat, särkee kuitenkin
vähitellen ammattiliitonimien
jos ammattiliitot eivät tätä kehity-
stä ymmärrä. Mutta tekniikan
kehitys pakottaa epäsuorasti ym-
märtämään sitä, jokaisen, jos se-
uraa aikansa. Ammattiliitoin
valkuttua tämä kehitys suoranai-
se. Se vähänen ammattiliitot
niitä nykyään monella alalla tar-
vitaan, voidaan oppi lyhyessä
ajassa. Ja kun tämä "ammattien
opittuinen luku" kasvaa, liik-
kavat ammattiliitot olema-
sultu "työväen ylimyskuntia",
jollaisia ne alkuajoina ovat ol-
leet.

Vieli joku väittää takaperin voiti
ti esiin. Lännen Kaivosmies Liit-
to usomaan lakotettiluonsa. Se,
ettei se nykyään suoriudu yhtä
helposti välttääjään kuin meidän
vuosia, johtuu myöskin siitä
syyistä että kaivoskapitalistit ovat
ymmärtäneet yhtenällyttämisen
merkityksen paremmin, kuin kai-
vosväkiset, ja toteuttaneet sen
kaikkessa laajuudessaan. Kaivos-
roivat ottivat heti opiksi häviönsä
ja liittyivät jättäjänsä kanssa
liittiä. Ja samasta syytä kaivos-
miehetkin ovat pakotetut otta-
maan oppia. Joka aikaa yksimiel-
tyden puuteesta häviity kalu,
jokainen laajamman solidarie-
den puuteesta menettety taiste-
la pakottaa ajattelamaan teollista
yhtenällyttämistä ja niin ollen ei-
vält tässä miellä eikä saa mi-
ritä enää ammattiliitoharastus-
tukset, vaan laajojen työläisjouk-
koko elut.

Tämän ovatkin suussa miä-
ri oivalanneet n. s. vanhoilliset u-
niot. Kun L. K. Liitto huomasi et-
ti ei heidän voiman riitä taistelun-
sa jättäjänsä kanssa vastaan,
liittyi se American Federation of
Laborin. Se teki tämän liiton tie-
sä puolen vastemmillestä A. F.
of Laborin tunnetun vanhoillisen
den takia. Mutta tuolla vanhoilli-
sella uniolla oli voima, sen 2 mil-
joonaa jäsenistöä oli nelite
ehtymättömät rahat - ja
juri siite L. K. Liitto kipeästi tar-
vitsi.

Samaista syytä johtuneina ovat
olleet ne monte yhtymäsytykset,
joita on koetettu saada aikaan L.
K. Liiton ja U. M. Workers of
American välillä. Monista järj-
tyneistä syistä on tämä liittou-
tuminen näiden kahden suuren
kaivosmiesten unionin välillä tois-
taistellu jätynyt. Mahdollisesti se
tapahtui lihen liheksessä talous-
muutoksella. Silloin kun tämä liittou-
tuminen on aikaan saatu, voimme
jo puhua "kaivosmiesten indus-
trialistista uniosta".

Käsitteimien on vaikeaa uniota
arvostella siitä, etteivät ne ole
kyenneet järjestyneisiin työläisiin
kaikkialla, missä tätä järjestyneis-
työtä on kaivattu. Ja tämä moite
on kohdistunut nimen niin tar-
maksiksi järjestyneisiin kuin Lännen
Kaivosmies Liitto ja United
Mine Workers of America (Ame-
rikan liittoutuneet kaivosväkiset).
Esim. täällä meidän kulkunsa
Copper Cliffissä ja sen ym-
ristöllä, kuparikomppanian kun-
nassa valtakunnassa, kaivettiin
työläisten järjestämistä kannan ja

voimen puuteesta vai vanhoilli-
sien sanattomuudesta, tai onko
siinä eikä osaksi kumpunkin. Ohi
si kumminkin toivotavaa että he-
ti tämän alkujärjestämistyön
päätyttyä, eli siihen "mennessä"
kun tulee aika esittää työläisten
vaatimuksia, ennakkoon ammattiliiton
tunnustaminen terästruoteille, että
L. W. Liitto ei tekisi siitä yhti-
nen, vaan yhtymyksen jonkun unio-
nissa - kaivosmiesten unionin
kanssa olisi siihen mennessä ta-
pahtunut. Tuolloin tämän yhty-
neen liiton nimeksi siite mikä ta-
hansa mikäli on kysymys nimistä
eli työväestölle vahingollisista
prinsipeistä. Pääasia on että suuri
kaivosmiesten unioni saataisiin muo-
dostetuksi.

Eri maista

NORJAN RAUTATEITTEN
KONPAAJOJEN TYÖLÄIS-
TEN KONGRESSI.

Aktiivinen pidetty Norjan
rautateitten konpajojen työ-
läisten kongressissa, päätettiin
että konpajien työläisten pal-
kauksiaan on ajettava voimal-
la ja väellä. Samalla päätet-
tiin esittää vantiunus tuntipalk-
kojen muuttamisesta vuospalk-
koihin. Ylimääräinen 10 sentin
kautausvero hyväksyttiin.

RUOTSIN AMMATTILAIJES-
TÖ 1912.

Ruotsin Ammattiliitaresto on
juuri vastikään julaisut kerto-
muksensa vuodelta 1912. Sen
sijain, että jäsenluku edelli-
seen vuoteen asti oli vähenty-
nyt, on jäsenluku nyt, 1912
kasvanut tuluvasti. Uusia jä-
seniä liittyi 5,569. Vuoden vaih-
teessa teki Ammattiliitareston jä-
senluku 85,522. Vuoden kul-
usta on järjestöön liittynyt y-
tografien ja hanskantekijien
liitot. Näistä fuit jäseniä lisää
vun 343,373. Työläisten jär-
jestöä eroamisen kautta on
poistunut 1,408 jäsentä.

Vuoden kulkunsa on ollut 345
työtehtävää "ja palkauksil-
lietti. Näistä oli 283 palkauk-
sella. Tulos oli, että 4,203 työ-
läiselle lyhen työtia yhtensä
14,381 tunnilla viikossa. Sopi-
muksissa korotettiin tuntipalk-
koja 8,393 työläiselle yhtensä
17,586 kr. viikossa. Yhteisopi-
muksia tehtiin 236.

RAAKA LUOKKATUOMIO.

Saksassa oli lain mukaan re-
servissä ja nostoväessä olevain
tarkastus koki vösi. Sinne o-
li taltvut kaikkien niissä ole-
vain. Volkmarshausenissa oli
oli sellainen tarkastus kun
niistä hommistia oli päästy, me-
ni joukko tarkastuksessa olevia
työläisiä olutta ryypäämään.
Tulivat holseille mielestä. Melu-
sivat hieman. Kapakan isän-
nen mielestä ei sentään liikaa.
Mutta joku meni katekorian
poliisille. Konstapeli Muller
si viiluihin. Hänen muka-
nansa sotilaspoliisi, santarmi
Stock. Tuli sanailua työmie-
sen kanssa. Poliisit olivat väi-
stiä. Löivät sapellilla. Ääni
ei päättynyt siihen, että 5 asia
n pitkin kannan valaan sotoi-
kudessa, siite ei onnettomat ol-
vat tämän yhden päivän sota-
oikeuden ja niitten faken alai-
nen. Ja se preussilainen sota-
oikeus oli hirvään raaku; tuo-
misti viidelle työläiselle, jotka
eivät muuta olleet tehneet kuin

kin kukaan muur kuin poliisi
oli kuulut virkavalta haudet-
tavan. Niinkään kävi selvillä,
että miehet kyllä olivat hyvästi
humalassa. Mutta siite huoli-
matia tuomisti työläisloike-
teen, jettämällä tuomioita jonkun
verran, nuo 5 työläisperheh-nä
siite yhtensä 8 vuodeksi 4 kun-
kaudeksi vankenteen. Syyttä-
jä vaati 19 vuotta. Tuomioin
vaikutti sekin, kun miehet röy-
pällä tuomista olleeseen olivat
kehutelle olevansa "vapaita työ-
läisiä ja sosialidemokratia".
Tähän syytystä vetosikin, tah-
teen osottaa, että tässä oli ky-
symys sosialidemokratian kas-
vattamasta liueksimasta o-
sivaltaa ja väkiväkii nne muka-
jota solataloista vastaan".

Tämä huomio osastan taas,
että oikeutta on kahdenlaisia
vieli porvarillisen oikeudenkin
sisällä; se, mistä tavallinen öi-
kies antaa sakan tai muuta-
man kukauden vankuteen, se
rangastaa sotoi-
kudessa vuo-
sien vankuteella sen vuoksi, et-
ti tuo rikos tapahtui sellaisena
vuoden päivänä, jolloin on käy-
tiä tarkastuksessa. Preussi-
lainen "kuri" ja komento on
tässäkin jutussa tuis osastuun-
tu olevansa oikeata raakalais-
kuria, jolle on vieras ihmili-
syys, sääliltynen, oikeus ja koh-
tuus kun sakalaiset herrasnu-
rukaist, kuten syytetytjen asi-
anajaja saati, pitivät hirjeim-
piä kumpia, niin niistä ei ole
milläänkään.

Mutta porvarillinen oikeus
koittaa käyttää viiemessä py-
ytääkseen auktoriteettia e-
des pelon avulla pystystä.

Onsaton huvitoimikunnan koko-
uheet, pidettiin on pidetty sun-
nuntaiin, jotta nähtäisi onson
päätöksen mukaan joka viikon
istait-ilalla kello 8.

Muistakapas vilkaista myöskin
Työkanassa ilmoitus onson, ke-
näs liikeen ilmoitusta ette nä-
en Työkanassa, niin pysyvä jär-
jestyneinä työläisiin niistä po-
siisi, kaikki jotka eivät ole mei-
dän mukana ovat meitä vastaan,
liikkeet jotka eivät ilmoita liike-
tään Työkanassa ovat Työkan-
assa liikkeä ja koko sosialisti-
liikkeä vastaan.

Rosleg Hotelista, joka, paloi
joku aika sitten, on nyt palon jät-
teet korjattu pois ja nykyisten
tietojen mukaan ryhdytään tilal-
le rakentamaan tiliestä rakennus-
ta, jonka alaosan tulee useampia
liikehuoneita, toiseen kerrokseen
ajamukainen liikkuvankuin
teatteri, y. m. konttorihuoneita
rakennuksen yläkertaan, taap-
nästä minkälainen tuosa uude-
ta rakennuksesta tulee, ensien
lautarajain tilalle jonka nika oli
jo palauhin kaikkine elokuineen.

Kaupunkimme hallinto on taas-
kin lojalla raha-asioissaan, olen
oli taloushuonea vielä useitten
kaupunkien työstä saamia maksu-
osuuksia pankkiin mutta pankki ei
ole voinut maksaa, kun kau-
kunkungilla ei ole rahaa sattunut
olemaan tallettutna. Ajatelaa-
kas veronmaksajat, mahtaa-
ko kaikki veroista kannettat rahat
jonkin tarkoituksessa, vorettu-
na milin korkeihin kullavero-
ihin nähden, joita Cobolthin
kinteistöintä omistajat suoraan
suorittavat, eiköhän oli aika
ryhtyä toimenpiteisiin ensi kun-
nallivaljeja varten omiin eldok-
kutein asettamiseksi kaupunkin
valtuuston y. m. virkoihin, siten
voime saada edes tiestä miin
rahojameen käytetään, käytetään-
kö niita oikein vai väärin.

Vieli kaikkia tyhmiästä ym-
himmist kirkon pihimästä ihm-
mispoliisista käyivät valttuun
socialisten jumalan ja uskonnon
pilkkauksia poliittikan, samoin
kun 10 ja 15 vuotta siite oli
kukaan saattamatta ihmisoleton
jollon socialistinen liike alkoi tul-
la enemmän huomatuksi, valmiit
hutamant: socialistit polttat kir-
kot, tappavat pappi, ne ovat an-
arkista y. m. sellaista, heidän ta-
huu huudettiin joka nyt viime
vuosina on ollut vähän vähempä-
n, kuin on huomamett sen ole-

kirkolle ajottunut rakennuksen.
Allekirjoittanut oli taloushuone-
heit seuravana päivänä saaman
tietojen hänen pöytäkirja myrään
työstään, on tiedä oliko hän evi-
tytillä näillä katalilla lauseilla se-
runkutansa puolesta matkalle, oli-
pa miten oli niin sukkella täy-
tyä kuipia kirkon oppi pitkälle
painaa tiedottoman laulun
sen varjossa kulkemaan kurjuuten
nähtyynä ihmisraukoja, mut-
ta minä toivon teille kristillisen
pyhyyden taivaan tien vastail-
leitä tehkää vastustustenne jul-
kisesti, me toimintä "eiönä, me
tulemme julkisella naamalla ke-
kustelun kanssanne emmekä
käytä Judas Iskariotin tapaa, me
socialistit emme sala, toimintä
emme alistu niin piriin läksäin,
keinoihin teidän hankkeitten
vastaan. Tulkaa rehellisesti ke-
kustelemaan kanssanne, me pu-
humme kanssanne jurella, emme
kä tahdo tiedän julmaanne, en
me tahdo polttaa kirkkoame-
kun sen rakennat, emmekä vai-
nos pappine henkei niinkun
tuo teidän edustaja muunne mei-
te selvannut oli.

M. H. Piirainen.

Suomen uutisia.

PUHEEN PITÄMINEN KIEL-
LETTY HILJAINNAN TYÖVÄ-
EN MAYTTAMON KYM-
MENVUOTISJUH-
LA SASSA.

Hiljennemisen Työväennäyttä-
mön vietti sikäli hiljennamattalla
suunnitella k. 7 p. 10-vuotis-
juhla, ja oli sen pühäimien
hittu lupa aikomaan. Ohjelmaa
ei jätynyt pois paho ja meni to-
ri M. Salmi sunnuntaina ilmoita-
maan tiestä ohjelman lisästä poli-
sille, etteivät siinä aihetta miin-
kään julkitehtoihin. Poliisi-
mestari Liikanen ilmoitti myöhem-
min erään ylikonstatin kanta
että puhetta ei saa pitää, koska
siitä ei ole mainittu alkuperäis-
sä hakuohjelmassa. Juhlan hmon-
ajat katoivat kiellon laittomaksi
ja ohjelma sovitettiin kuten oli
ajuttu. Puheti piti toimittaja
Viktori Huhta ja jo sen aiheita
työväen-nyttämöiden merkitys
socialidemokratian luokkatelien
toiminnassa. Poliisi, vaikka olin
edustettuna, ei kai ilmenty panna
kieltoa täytäntöön.

**HELSINKI SAANUT VIILA-
PÖRSSIN.**

Helsingissä on Mikonkatu 11:ta
Helsingin viljapörssosekyhtiö
vannut vilja- y. m. maanvilje-
lystämisen pörsin. Pörssosekyhtiö
osakepääoma on 10,000 mk.
ja ovat osakkeita ottaneet suuren-
man maanviljelijät eri osista ma-
ta.

Kaupat tapahtuvat kateilla.
Heti kaupat päätettyä suoritetaan
viljasta 1/10 ja rehuista 1/15 kaup-
pamasta. Jälleilleva summa
suoritetaan jälkivaikutuksella ta-
varaa liikkeittäsi. Kaupat ta-
pahtuvat siten, että myyjä ilmoit-
taa, kuinka paljon hän halua
myydä, sekä lähittää haluan-
tytteen ja ilmoittaa tavaran.
Käytteen tulee olla siinä tavara-
huone. Joka kaupaksi tarjoutuu,
se ei saa olla pienempi kuin
se myytävänä oleva tavaran.
Hankinta tapahtuu 14 päivän ku-
lussa. Kauppa tapahtuu silloin
kun ostajan tarjous on yhtä suuri
kuin myyjän myyjän pyy-
tämä hinta.

Ostajan ja myyjän väliset riit-
aisuudet ratkaisee sovinto-oikeus.
Ensimmäinen pörsipäivä oli k. 6

Huolustantodot ja ammattimattomuu-
tukset etc. kerta. Jos kukaan kerralla
maksimalliseksi \$1.00 kerta, \$2.00 kolme-
kerralla; avallistumalla \$1.00 kerta,
\$1.50 kahdella kerralla; syntymäläis-
huone \$5. kerta, \$10 kahdella kerralla.

AMMATTIMATTOUS JA TYÖVAIKKEUS
Asiantuntev ja tilaajan on saatettava,
joka heit väkivallan kukaan tilaalle ei
kone perästä että kun tilaan on kont-
rollissa saavuttu.

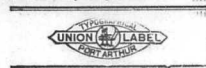
Työkansia (The Workpeople)

The only Finnish newspaper in Canada,
devoted to the interests of working people,
and published every day, except Sunday
and statutory holidays. It contains
the FINNISH PUBLISHING CO. LIMITED,
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Office
115 Bay Street, Phone 409 North
Office 115 Bay Street, Phone 409 North

Advertising rates: 40 cents per column
inch. Considerable reduction on monthly
and yearly adverstising. Local adver-
tising at 10 cents a line.

Extended the statutory grace privilege
on the 9th day of April 1912.

— Canadian kapitalistit katsele-
vat murhehillsillä silmillä Trades
and Labor Congress of Canada
hommaa. Tämä työväen järjestö
näyttää canadalaisien kapitalisti-
en silmissä todelliseksi surin la-
pelta.

— Trades and Labor Congress
of Canada konventiosni Mont-
realiin on päättänyt olla niin yst-
ävällinen meidän työmiestyl-
lemme, että päätti ryhtyä hom-
maamaan hänelle vapautusta rus-
kaasta tehtävästään.

OSASTON HUOMATUKSIA!

Työkansan hyväksi kiitospi-
vaksi myyjäisiä toimiva komitea
on lähettänyt myyjäispiirijä
kaikki osastoille Canadian ja Yh-
dysovaltoihin. Jokaista osastoa,
joka mahdollisesti ei ole lippuja
saanut pyydetään siitä heti illoi-
tamaan osastoille.

Myyjäiskomitea
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

— Yksi keino, jolla kapitalisti-
set sanomalehdet taistelevat sosia-
listista liikettä vastaan, on m. m.
se, että ne julistavat — kapitali-
stien yhteiskunnan kasvattaneen —
suurrikooppiset sosiaali-
teiksi. Tapatuista minkäläinen
roistoyhtiö tai atentaatti tahansa
niin varmaan on, että joku kapita-
listinen päivälehti julistaa heti en-
simäisessä uutisessaan teon pit-
meenpanijan sosialistiseksi. Se
ja kapitalistissa lehdissä on tul-
lut niin tavalliseksi, että sillä a-
halla voi olla mitään yllättävää
poikkeusta. — Asketään suoritti
katoillinen pappi, "isä" Schmidt
hirtittävänsä pedontyön, murhanen
erään äitien tilaan saatamaan
sa naisen. Päitiä tästä petomaista
työtä, on nyhemympi tutkimus tuo-
not päivänvalon runsaan määrän
monenlaisia asioita, jotka o-
vat omiansa kuvaamaan tämän
"isän" puuhia. Mutta ihmie on
myös ollut elänyt kapitalistien päivä-
lehdet olisi leimannut tästä kato-
illaisista pappia sosialistiseksi, mu-
hinnasta sillä, että hänen tunnetuin
kiihkeimmäksi sosialismin vastus-
tajaksi. Seisasta ihmisiä ei kuo-
takaan tapahtunut — eläin-
kukaan — sillä tietoisesti kapitali-
stien tuihdet kertota, että "isä"
Schmidt "onkin sosialisti". Tietä
hyi hän oli! Mutta yksinkertainen
kin keino muotoa sosialistista li-
kettä olisi sellaista urakkakam-
paa koko kapitalistien roistoyhtei-
sistä järjestelmää — sosialistise-
jä järjestelmää, silloinhan se tep-
si.

PERUSTUS HORJUU.

"Nykyään on oikea roiskajou-
kojen kuohunta-aihe" huudaa,

paljon jalkan työtään! Jokaista
kadunkulmaansa, julkisella paik-
alla ja takahuoneissa saunavai-
narkistit ja sosialistit vaarallisia
oppeja. Ensiksi roiskajoukkojen
kuohunta, ja sitten laulunkous —
ja sitte vasta järjentyminen. Mu-
sika miksi ei järjentyminen. En-
si — Tässä kapitalistisen leh-
den toimintapalassa kuvastun ny-
kyisen valtuutuksen kauhu, joka
yhteiskunnan yleinen rauhatto-
mus siinä syntymässä. Se on niin
sekava ja totkuttu kuin sellainen
vain voi olla, jonka kämmillään
on läitä ja pelko. Siunnilleen
sinne ja tänne — ja tartuttua
vaikka oljenkorteen. Eli nähdään
mikä selvästi, ei erottaa yhtä as-
ia toisesta, kaikki näyttää mene-
vän vain yhtenä pelottavana kas-
mekselna. Valtahuikaa tuntee
vain yhden asian ja se on: perus-
tus horjuu!

Mutta työväenluokkaa, sen tie-
toinen taisteluvoimaa, näkee yllä
kuohunnan sunun. Se on tietoinen
historiallisesta tehtävästään ja
sillä syystä osaa se erottaa mury-
roajan myrskystä osan edistyk-
sällisen kulkussa tienoiltait.

VÄKIVALTA JA RAUHALLI- SET KEINOT.

Kaikki, kaikkien maiden, kapita-
listiluokkien "rauhallisen toi-
mintaa" nojaa loppukädessä väki-
valtaan. Kapitalistiluokka ei kos-
kaan suunnittele mitään tirkeltä
toimenpiteitä, ottaenatta heti en-
simäiseksi väkivallalleen. Väkivalta
voimaa käyttämällä. Väkivaltaan
turvautuminen on niin syvätyyry
porvarillisen ajattelutavan vuo-
koiteiden varrella, että se ei voi
muuta asuin ratkaisemistapaa
nähdäkään. Kapitalistiluokka hal-
litsse meidän päivänmeie väkival-
lan keinoina käyttämällä. Ihman
väkivalta on sen valta huihastui
tuossa tuoksissa.

Kuavaiva tilanne valittise nyt
Irlannissa. Konservatiiviset joh-
tajat aikovat kukaista väkivallaa
la sisäisen itsehullon voimanpan-
on Irlannissa, jonka Enlannin
parlamentti ja hallitus on perinat-
tessse hyväksynyt. Konservatiivi-
on johtajat värväivät 100,000 sum-
mausta väpärähoitusta armeijaa, jo-
n on kykenevä käyttämään aseita
kukaan itsehullonista ryhdyttään
"antamaan voimaa."

Tämä konservatiivien menettely
on mitään aikaa ja valtavien totu-
sista, että "kapitalistit ovat
täydellisesti laken yläpuolella.
Konservatiivit pitävät Irlannin
parlamentin muodostamista ris-
toituksia loukkauksena ja ovat
luokkista ilmoittaneet järjestävi-
sä itsehullon toimenpiteitä.
Kaikki täydellisesti jo kukaan
on Carson ja monet muut konser-
vatiivit parlamentin jäsenet ko-
hottaneet Ulsterin naakkuman vä-
pärähoitoa jonka kokenutsa heillä on
suvempia väkivallasta, hanki-
maan aseita ja muodostamaan vä-
pärähoitusta armeijaa. On syytä
pöyhä, että tämä touhu ei ty-
tytymään ihman verilyötyä.

Jos joku työväenyhteisöantori oli
järjestämässä sellaista armeijaa,
vaikka vain suojelukseen esittä-
lakosella Dublinin petomaista
poliisihurtien hyökkäyksiksi, niin
hän hänet vangittaisiin ja hirtet-
tisiin muuta muuttika aivan mu-
tamassa päiväissä. Vangittuihin
kun. Kuljetustyöläisten järjestön
johtaja pari viikkoa sitten kun
hän pöntevasa puheeseen voi-
makkaasti kehotti työläisiä yksi-
mielisesti puolustamaan järjestö-
nsä ja rauhallisen järjestymisen
oikeutta, ja häntä syytettiin nyt
kapitään kihoittavien puheiden
pitämisestä — Raivajaa.

alkaen. Ammattimattomuu-
den vaikutusta tämä kehitys guraani-
asesti. Se vähäinen ammattimatto-
isuus näkykään muonella alalla tar-
vitaan, voidaain opettaa kysyvä
ajassa. Ja kun tämä "ammattien
oppineitten kii" kasvaa, lakkaa-
vat ammattikuntaan olemaista sel-
luttuja "työväen ylimyskuutia",
jollaisia ne alkuainoa ovat ole-
leet.

Vielä joku vuosi takaperin voiti
esim. Lännen Kaivosmies Liit-
to useimmiten lakkoilataksia. Se,
ette se nykyään suoriutu yhtä
helposti voittajana kuin meidän
vuosina, johtuu nykyin siitä
syystä että kaivoskapitalistit ovat
ymmärtäneet yhteenliittymisen
merkityksen paremmin, kuin kai-
vostyöläiset, ja toteuttaneet sen
kaikkia laajuudessaan. Kaivospa-
ronit otivat heti opiksi häviönsä
ja liittyivät jättiläismäiseksi trus-
teiksi. Ja samasta syystä kaivos-
miehetkin ovat pakotetut ottaa-
maan oppia. Joka ainoa yksimiel-
iäisen puuteesta menettyä taiste-
lu pakottaa ajattelemaan teolista
yhteenliittymistä ja niin ollen ei-
vält taisteluun määrää eikä saa mää-
rittää enää ammattikuntatarus-
tukset, vaan laajojen työläisjouk-
kojen edut.

Tämän ovatkin suossa määrin
oivaltaneet n. s. vanhoilliset u-
niot. Kun L. K. Liitto huomasi et-
ti ei heidän voiman riitä taistelu-
saj jättiläismäisiin trus-
teihin se American Federation of
Laborin Se teki tämän liiton o-
sella puolen vastemmistilaisi A. F.
of Laborin tuometun vanhoillisu-
den takia. Mutta tuolla vanhoilli-
sella miulla oli voimaa, sen 2 mi-
joonaissa jäsenistään oli tallei
ei yhtymättömiä rahavaroja — ja
juri siitä L. K. Liitto kipeästi ter-
visti.

Samoista syistä johtuneina ovat
olleet ne monte yhtymästyrytykset,
joita on koetettu saada aikaan L.
K. Liiton ja U. M. Workers of
American välillä. Monista käytin-
nollisista syistä on tämä liittou-
tuminen niiden kahden suuren
kaivosmiesten unioni välillä to-
sataiseksi jäänyt. Mahdollisesti se
tapahtuu hyvin läheisessä tulevai-
suudessa. Silloin kun tämä liittou-
tuminen on aikaan saatu, voimme
jo puhua "kaivosmiesten indus-
trialisesta uniosta."

Ankirimmin on vanhoja uniota
arvosteltu siitä, etteivät ne ole
kyenneet järjestämään työläisiä
kaikkialla, missä tätä järjestymis-
työtä on kaivuttu. Ja tämä miöte
on kohdistunut nauten niin tar-
nokkaisiin järjestöihin kuin Län-
nen Kaivosmies Liitto ja United
Mine Workers of America (Ameri-
kan liittoutuneet kaivosväylö-
tyt). Esim. täällä meidän kuuli-
mme Copper Cliffissä ja sen ym-
ristöillä kuparikomppanian kun-
hussa valtakunnassa, kaivattin
työläisten järjestymistä kaivan ja
kipeästi. Vuosi vuodelta on sa-
kaivanvotytöistä odottia, niin ne
harvat, jotka jo ymmärtävät, että
jostymiseen tarpeellisuuden. Nyt
kuitenkin on L. K. Liitto alkanut
siellä järjestämistyössä, ja kun
kyllyksi suuri osa työläisistä on
sieltä tullon, tulevat ne esittä-
maan vaatimuksensa kuparihu-
roille järjestettynä joukkona, kun
hen kaikkialla muuallakin, missä
mainittu liitto on järjestämistyötä
tehnyt.

Minnesotan ranta-alueella val-
vutuneimmat odottivat useita
vuosia etupäässä L. K. Liiton jär-
jestämisen raundakavajia. Mutta
kun mainittu liitto ei järjestämi-
työhön ryhtynyt pyytämälläkään
on, siime nyt kutsutti J. W. W.
liiton agitaattoreita. On vaikea a-
sinoa johtuuko sellainen kutsuun

doostuksi.

A. K.

Eri maista

NORJAN RAUTATEITTEN KONEPAJOJEN TYÖLAIS- TEN KONGRESSI.

Äskettäin pidetyssä Norjan
rautateitten konepajojen työläis-
läisten kongressissa, päätettiin,
että konepajien työläisten palk-
kaussiaa on ajettava voimal-
la ja väellä. Samalla päätet-
tiin esittää vaatimus tuntipalk-
kujen muuttamisesta vuosipalk-
kiksi. Ylimääräinen 10 sentin
kuukausivero hyväksyttiin.

RUOTSIN AMMATTIJÄRJES- TÖ 1912.

Ruotsin Ammattijärjestö on
juuri vastikään julaisut kerto-
muksensa vuodelta 1912. Sen
sijaan, että jäsenluku edelli-
seen vuoteen asti oli vähenty-
nyt, on jäsenluku nytv. 1912
kasvanut tuntuvasti. Uusia jä-
seniä liittyi 5,569. Vuoden vaihtel-
teessa lehti Ammattijärjestön jä-
senluku 85,522. Vuoden kulus-
sa on järjestöön liittynyt ty-
tografian ja hanskantekijän
liitot. Näistä tuli jäseniä lisää
vain 343. Tekstiiliteollisuuden jär-
jestöistä veronmaksajien kautta on
poistunut 1,408 jäsentä.

Vuoden kuluksessa on ollut 345
työleikkautusta ja palkkauksia
14,381 tunnilla viikossa. Sopi-
muksissa korotettiin tuntipalk-
kua 8,333 työläiselle yhteensä
17,586 kr. viikossa. Yleissopi-
muksia tehtiin 226.

RAAKA KUUKATTUOMIO.

Sukassa oli lain mukaan re-
servissa ja nostoväessä olevain
larkastus joku vuosi. Sinne o-
li tullut kaikkien näistä ole-
vain. Vuoromahdollisuuksien
oli sellainen tarkastus kun
töläisiä hommita oli päästy, me-
ni joutko tarkastuksessa olevia
työläisiä oltu "ryppäämään".
Tuliaisit lloelle miedelle. Melu-
sivat heman. Kapakan isän-
nen mielestä ei sentään liikaa.
Mutta joku meni kantelemaan
poliisille. Konstapeli Muller
tuli vihasena. Hänen muka-
naan sopilapoliisi, santarmi
Stock. Tuli sanailtu työmie-
sen kanssa. Poliisit olivat työ-
miehiä. Löivät sapellillaan. Asia
ei päättynyt siihen, että 5 vie-
riin putkaan, mitään vastaan no-
tettiin kann vallaan satoikeu-
dessa, sillä he onnettomasti
olivat tämän yhden päivän sota-
oikeuden ja niitten lakien alai-
seja. Ja se preussilainen sota-
oikeus oli hirveän raska; tuo-
mitä viidelle työläiselle, jotka
eivät muuta olleet tehneet kuin
ollessaan ollessaan "huvittetut"
ryppyy lärossä ja sitten poliis-
in älyttymättä sanalliset, yht-
yessä kuruhtuneettoa 15 vuot-
ta ja 8 kuukautta sekä vankeu-
tta 10 vuotta ja 9 kuukautta.
Asiasta vedottiin ylimuotoilek-
teen. Siellä kävi ihmien et-
työmyös, jonka piti koppinsa
työmyös poikki poliisin päihin,
olkin itse väpärähoitoksi tait-
tanut keppinsä, hän kun voisi,
ettei tulisi kiusauksien napu-
telia poliisita. Edelleen kävi i-
mi, että santarmi valhehti, kun
sanoi hänellä revlytin takin
päättiän. Hän oli itse antu-
nut sen kapakan emännälle
säilytettäväksi. Kapakan isän-
tä todisti, että miehet eivät pa-
haa melua pitäneet. Vasta po-
liisin tulla melua syntyi. Tus-

sivalta ja värsinkin joka mu-
kula solafolista vastaan.

Tämä huomio osastoa taas,
että oikeutta on kahdenlaista
vieli porvarillisen oikeudenkin
sisällä; se, mistä tavallisen oi-
keus antaa sakan tai muuta-
maan kukauden vankuuden, se
rangaistusta satoikeudessa vuo-
sien vankuudella sen vuoksi, et-
tä tuo rikos tapahtui sellaisena
vuoden päivänä, jolloin on käy-
tävä tarkastuksessa. Preussi-
lainen "kuri" ja komento on
tässäkin jutussa taas osattu-
nut olevansa oikeata raakalais-
kuria, jolle on vieras ihmimilli-
syy, säälittynne, oikeus ja koh-
tius kun sakalsaiettie herrasnu-
ruksaiet, kun syytetytjän asi-
anajaja sanoi, pitävät hurjempia
kempuja, niin niistä ei olla
millänsäkään.

Mutta porvarillinen oikeus
koittaa käyttää viemäensä py-
yttääkseen auktoriteettinsä e-
des pelon avulla pystyissä.

Ontario.

SOUTH PORCUPINE.

T. k. 21 p. Lännen Kaivos-
mies Liiton toimesta kuljetet-
tiin viimeiseen lepokammiin
erään suomaruotsalaisen Hen-
rikson nimenen rantaajan ruu-
mis. Hän oli kummetuudissa
loun Saimin hospitalissa.

Nyt on ollut miellet kuukuh-
sissa L. K. liiton virkailijoi-
kohtaan siitä, miten H. on pääs-
syt meidän riivien. Hän kun
viime talvena käyttäytyi mitä
rukkaamassammasti meitä koh-
taan. Kun lakko syntyi niin
hän tuli lakkoon ja seioi siksi
kun sai ensimmäisen kolme dol-
laria lakkoavustusta jonka saa-
tuansa meni töihin "Dam Lake
Mining Co.", jossa hän sai sen
verran luottoa, että pystyi jo
vanhasta maasta asti ("Väy-
rystä") värväämään itsellensä
saman tapaisia virkamiehiä,
joita saapui kaikki nuorta
"svenskaa" eräänä päivänä S.
Porcupinen asemalle, kysellen
yläimäilyneitä henkilöitä, sano-
ivat heillä olevan työmaahan hom-
matluna jo ennen vanhasta
maasta lähtöä, että suoverimies
H.-n on sen hommanant, se
kun on "hännän pippena".

Saimme heidät pysähtymään
eräiseen ruotsalaiseen "hotel-
lin", josta eivät luvanneet men-
nä skääppäämään, evätkä ol-
si osanneet nimekkään lähtea
työn etsimään, jollei tuo "su-
overimies" olisi eräänä iltana
myöhään kulettanut kämppälä,
jossa ollut suojassa.

Tuosta kun on tehty kysy-
mistä, kuinka hän on he-
päästy takaisin unioon, sano-
i "seceetori" sen tultavain olevan
vakevian "union miehen" ja se
toi sen union miehen vankuutta-
en, että se on "työläisen hyvä".
Sanoi kukaan olevan hänetseen
niin sille ei voi nyt enään mi-
nää, siis piti "eks kii" väin
kovin tuntu vastahakoiselle
tuo homma katsellakin kun se
surussato muodostui niin mo-
nesta ja suuresti toistaisena e-
roavista aineksista. Toivoisin
että otettaisiin vähän parem-
min asioista selvää ja pidettäi-
sän kuukarajia jonkun ver-
ran silmällä.

Toivoo

Jumbo.

Juttutuvan kokouksessa t. k.
22 päivänä piti olla ennen määr-

kuusien tulla haallie on parem-
pi olla muualla siksi kuin opitti-
tuntavain näitä varten me työ-
läisiä ja sosialisteina kokoon-
numme yhteisiin kokouksiimme,
silloin kuin niitä kutsuiraaku-
konksia pidätte jossakin kadun
kulmissa tahi puortilain kitiin
nurkassa, etteki tiedä, että työ-
nen järjestyneinä kaipaia todelli-
ta toimintaa eikä vain esiain irvi-
mistä.

Osaaton huivitoimikunnan koko-
uheet, jotka ennen on pidetty su-
muutuvain, pidetään nyt osaaton
päätöksen mukaan joka viikon
tiistai-illalla kello 8.

Muistakapaan vilkaista nykyisin
Työkansan ilmoitus osasto, ke-
noa liikkeen ilmoitusta ette näe
Työkansassa, niin nykyä jär-
jestyneinä työläisissä näistä pois-
silla, kaikki jotka eivät ole me-
idän mukana ovat meitä vastaan,
liikkeet jotka eivät ilmoita liike-
tiäin Työkansassa ovat Työkan-
san liikkeitä ja koko sosialistisi-
liikkeitä vastaan.

Rosleg Hotelistia, joka, paloi
joka aika sitten, on nyt palon jäl-
teet korjattu pois ja nykyisten
tietojen mukaan ryhdytään tilal-
le rakentamaan tiliestä rakennus-
ta, jonka alaosan tulee useampia
liikehuoneita, toiseen kerrokseen
ajamukainen liikkuvankuvain
teatteri, y. m. konttorihuoneita
rakennuksen yläkertaan, saapa
nähdä minkäläinen tuosta uudesta
rakennuksesta tulee, entisen
lautariin tilalle jonka aika oli
jo palaukkin kaikkine elukoinen.

Kaupunkimme hallinto on taas-
kin laajalla raha-asiassa, on tää-
nkin tilaisuudessa viedä useitten
kaupungin työstä samassa maksu-
osotuksia pankkiin mutta pankki
ei ole voinut maksaa, kun kau-
kupaungilla ei ole rahaa saatutun
olemaan talletettuna. Ajatelkaa
pääsääntöisesti kaupunkin
rahojen tarkoituksensa, verrattu-
na niihin korkeihin kunnallise-
llyihin niiden, joita Cobaltin
klientimistat omistajat vuosittain
suorittavat, eiköhan olisi joku
ryhtyä toimenpiteisiin ensi ku-
nallivalleja varten omaan ehdo-
kseen asettamiseksi kaupunkin
valtuuston y. m. virkoihin, siten
voimme saada edes tietää mi-
rahojameen käytetään, käytetään-
kö niitä oikein vai väärin.

Vielä kirkasta tyhmistä tyh-
mimmät kirkasta pyhimästä ih-
mispoliitit käyttävät valtiomaan
socialistien jumalan ja uskonnon
pilkkauksia poliittikkaan, samoin
kun 10 ja 15 vuotta sitte oli
kun kirkon saastuttanut ihmisoletun
jollain sosialistinen liike alkoi tul-
la enemmän huomatuksi, valmiit
huutamaan: sosialistit polttat kir-
kot, tappaa pappi, ne ovat anar-
kistia y. m. sellaista, heidän ta-
halla huudettiin joku nyt viime
vuosina on ollut vähän vähem-
pää kuin on huomannet sen ole-
van totuutta. Vastustamaan so-
cialistien liikkeen edistymistä
nyt voipi sellaista nähdä ja ku-
laa enää kaikkien pimeimpien
runkain sanosta, socialisten "hu-
sin, täällä Cobaltissa on joku-
nen pieni kopla kirkon pihneydet
la verhoittua rukoja, rukoja
sellaista kuin se eräs toisinaan
e-laisuuden kristillisen kirkon heit-
ty Maria joka t. k. 20 p. kule-
kollisä evryvalleista y. m. vieras-
kislitit kirkon rakennusraha ko-
kkaamissa", tämä "muu" mustasi
kaikki kaupunkimme socialisat
lukuunottamatta omaa pitiin kir-
kolliasta koplaansa, uskonnon vi-
hollisiksi kirkon ja papiin vainoo-
jiksi y. m. mitä ihmie osaa ilkei-
semmillä väleillä mustata me-
idän socialistien toimintaa tois-
killeen silmällä suudellen rahaa

socialistit ennuu saata, kukaan
enemmän ilmeä niin perin laikaan,
keinoihin teidän hankkioitten
vastaan. Tulkien rehellisesti ko-
kustelemaan kukaan me, me pu-
hume kanassne kukaan me,
ka tahdo tiedän jumalaanne, em-
me tahdo polttat kirkkoame
kun sen rakennatne, kukaan
nos pappine henkei meinkin
tuo tehdun edustaja muinaime
liti solvamut oli.

M. H. Piirainen.

Suomen uutisia.

PUHEEN PÄÄTÄMINEN KIEL- LETTY H-LINNAN TYÖVÄ- EN NAYTTAMON KYM- MENVUOTISJUH- LASSA.

Hämäläinen Työväenyhtymä-
mö vietti sikä. Palokunnatollista
suunnitusta t. k. 7 p. 10-uotis-
juhlaa, ja oli sen pitämiseen han-
kittu lupa aikooman. Ohjelmasta
ei jäänyt pois puhe ja meni tove-
ri M. Salmi suunnitusta illoin
tässä ohjelmalla ilistä poliisi-
sille, etteivät siinä aietta mihi-
kään jälkiretoitettuja. Poliisi-
mestari Liikainen ilmoitti myöhem-
min erään ylläpöstaapin kautta
että puhonta ei saa pitää, koska
sillä ei ole mainittu alkuperäise-
sä hakupaperissa. Juhlan homma-
jat katsoivat kielion laittomaksi
ja ohjelma sovitettiin kuten oli
ajottuin. Puheen piti toimittaja
Viktori Huhta ja oli sen aiheen
työväen-ajattelun merkitys
socialidemokratian luokkatietoi-
soimaisena. Poliisi, vaikka ol-
li esitetty, ei käi illeynyt panna
kieltoa täytävään.

HELSINKI SAANUT VIILJA- POREISSIN.

Helsingissä on Mikonkatu 11:ta
Helsingin viljapörsseiosekiytisi a-
vannut viljoja y. m. maanviljoja
tuotteiden pörsiin. Pörsseiosekiy-
tion osakepääomaa on 10,000 mk.
ja ovat osakkeita ottaaneet suuren-
maat maanviljojen eri osista ma-
ta.

Kaupat tapahtuvat käteillä
ilhti kaupan pätehtäviä suorietaan
viljoja 1/10 ja ruuhasta 1/15 kau-
pähinnasta. Jäljelleoleva summa
suorittaan jälkivaihtumilla se-
lataan lähetettäessä. Kaupat ta-
pahtuvat siten, että myyjä ilmoit-
taa, kuinka paljon hän haluaa
myydä, sekä lähettää tavaraa
"käytteen" ja ilmoittaa hin-
nän. Näytteen tulee olla täysarvaa-
dusta, jota kaupaksi tarjotaan —
se ei saa olla siis parempaa kuin
tietä myytävänä oleva tavaraakaan
Hankinta tapahtuu 14 päivän ku-
luessa. Kauppa tapahtuu silloin
kun ostajan tarjous on yhtä suuri
tai suurempi kuin myyjän pyy-
timä hinta.

Ostajan ja myyjän väliset ri-
taisuudet ratkaisee sovinto-oikeus.
Ensimmäinen pörsseioirvi oli t. k.
9 päivä.

TYÖNANTAJAN ELÄTYSVEL- VOLLISSUUS.

Utvilan kirjallista t. k. 8 p. oli
käsiteltävänä Kaasmarkun teho-
nien työväen (työväestien) Juh. Pa-
loinen Utvillasta tekemä vaatimus
saaia Ulvillasta olevalla Kaasmar-
kun tehdasosakeyhtiöllä elatusa.
Asia oli kerran esillä viime tilvi-
kärjällä, mutta lykkääntyi kun
yhtiön puolelta väitettiin, että a-
sia kuulu kaikkien pimeimpien
käsiteltäväksi, vaan kuvervörin
viraston. Huviokseus oli tällä vi-
lin mukärnyty asian kaikkimukan-
oikeuden käsiteltäväksi. Nyt väit-
ti tehdas o. y., ettei yhtiö suosta
maksamaan kantajalle elatusa,
vaikka kantaja oli ollut lähes 20
vuotta yhtiön palveluksessa, ja jos

yhdistä velvotetaan Palola elättämään, niin elättää yhtiö hänet vaivastalossa. Oikeus velvotti yhtiön antamaan Palolalle hänen toimilleen sopivia työt elättämiseksi alkuvuodesta vastaan, sekä korvaamaan Palolan oikeudenkäyntiä kuukauden 12 markalla.

Tuomioelämänsä on kapiteelityöläinen. Ne eivät halua tulla lain asettamaa velvollisuutta, ja jos heidät velvollisuutensa täyttämiseen pakotetaan, niin silloin he panevat työhönsä vaivastaloon!

RAUTATELAISTEN PALKKAUSKYMSYMS.

Rautatieliikenteen yleisessä kokouksessa k. k. 9 päivänä hyväksyttiin seuraava:

Kokous samalla kun se yksimielisesti tunnustaa Eduskunnan päätöksen rautatielaisten palkkauksen kysymyksessä olevien oikeuden mukaisen ja nykyolissa yksimielisen vastaan rautatien palvelijakunnan toivetta sanottua asiassa, lausuu palkkusemissä kaikkia yhtiöryhmiä, joilla tarkoitetta Eduskunnan päätöksen jättämisestä, eli toiseksi muuttamista 100 markan palkkuskysymyksen näiden.

Kokous ehdottaa asetettavaksi kolmimiehisen toimikunnan, jonka tehtäväksi jätetään edelläoleva kokouksen päätös "Senatin tietojen saattamiseen, ennenkuin palkkuskysymys tulee Senaattiin esittelyksi, sekä muutettiin edelleen asien kulkua valvomaa.

Venäjältä

POIKEUKSETILAT VENÄJÄLLÄ.

Kysymys poikkeuksista on viime aikoina taas otettu esille Venäjän sanomalehdissä. Aiheita tähän antoi se seikka, että ministerineuvosto puolesti lakkauttaa lisäyksen suojelustien useilla paikkakunnilla, joiden joukossa on niin suurikokoinen kaupunkina kuin Kasa, Samara ja Kishinev.

Tämän kanssa rasittavien suojelustien poistaminen olisi tietysti vallan hyviä toimenpiteitä, ellei Venäjän oloissa asuvilla ihmisillä ole oikeutusta siitä, ettei virkavalta tarkoita näillä toimenpiteillä täyttää töitä.

Jos silloin kun Stolypin valmista aikana virallisesti alettiin Venäjällä puhumaan, että maa on "ruuhkittu" ja ryhdyttiin monien suojelustien lakkauttamiseen, niin saivat nämä hommat joksikin erikoismuutoksen luonteen. Jo vuoden 1911 alkupuolella ilmettiin nimittäin, että kaikilla niillä paikkakunnilla, joissa on lakkautettu poikkeuksellisten oloksessa, myönteinen viranomaisille ne oikeudet, joita edellytetään suojelustien, s. o. a. maan poikkeuslain 15 ja 16 pykälissä. Näiden pykälien mukaan saavat viranomaiset julaista niin sanottuja velvoittavia sääntöjä, ja rangasta niiden rikkomisesta hallinnollisissa järjestyksessä vankeudella tai sakolla. Näin ollen ei poikkeuslainsäädännön poistaminen tältä tapauksella mukanaan mitään muutosta väestön oloihin. Kuvastettiin saavat näiden pykälien nojalla kuristaa asukkaista samoin kuin lisäyksen suojelustien valvonnassa.

Tämän ohella on mainittava, että palti näitä kahta kuristuspäätöstä säilytetään niillä paikkakunnilla, joissa ei ole poikkeuslainsäädännön suojelustien 28, 29, 30 ja 31 pykälät. Näiden mukaan on santamella oikeus määr-

Näin on ollut Venäjällä tähän saakka eikä ole syytä epäillä, että virkavalta nykyään muuttanut menetettyään. Venäjän mielivaltainen nojavyä taantumuksellisen virkavalta ei voi hallita ilman poikkeuslakeja. Mitäänkin sellaista kokonaa ilman lakia ei hallitsi muuta onhan tämä lakimiedin laarpen herkkäkohtainen pettimiseksi Vaikka poikkeuslait, mutta kumminkin lait!

Miksi se ei voi sitten hallita ilman poikkeuslakeja? Tämän kysymyksen jokainen tietävi ilman vastauksin. Mutta sisäministeri kokettaa selittää tätä, toisen sanon puolesta poikkeuslakien tarpeellisuutta, suojavilla verukkeilla, jota sisäministeri Maklakov toi esille poikkeusloja koskevan esityksen liittämässä lausunnossaan.

Ensimmäisen huolimatta maassa nykyisin vallitsevasta rauhoittamisesta järjestyksestä ja levollisuudesta, ei kuitenkaan useissa paikoissa ole vielä täydellinen levollisuus palautunut. Sen aikaan saamiseksi on hallitusvallan poikkeus turvattu suojelustiloja koskevan asetuksen määräämiin poikkeus-toimenpiteisiin. Erinäiset rikolliset järjestöt jatkavat vahingollista toimintansa, jonka lopulle laissa tarkoituksena on voimaansa olevan valtiojärjestyksen kumoaminen Murhat, ryöstöt, rosvoukset eivät ole lakanneet, vaan tapahtuu niitä kaikkialla.

Tässä ministerin lausunnossa pistää silmiin selvä käsitteiden sekakortti. Maassa vallitseva rauhoittuminen, järjestyks j. n. e., mutta kumminkin ei levollisuus ole vielä palautettu. Siis ei muuta neuvoa, kuin antaa kunvernoille poikkeusluokkia "rikollisten" järjestöjen tukistamiseksi, joita järjestöillä tietenkin tarkotetaan etupäässä työväen luokkatietojärjestöjä. Tätä ei ministeri peitteleikään, sillä alempana hän selittää:

Vallankumouksellisten järjestöjen vaikutuksesta tapahtuu levottomuuksia suurenmaassa tahi pienemmissä määrissä, muodossa tahi toisessa, melkein kaikkialla. Todistuksena tästä ovat tuon tuostakin pubkeavat lakot, jotka kaksittävät maitteen laajat aloet. Usasti saatu myöskin agrarievottomuuksia.

Lakot siis ne ovat kapitalistista riistojärjestelmän tukevan virkavalan silmäkuvana. Niitä vastaan ovatkin pääasiassa suunnatut taantumisen suojelustoimenpiteet.

Entäs sitten valistushyödykset j. n. o. jotka pyrkivät valistamaan pimeydestä olevaa kansaa? Nehän vastaavien virkaherret kokoon kaulaan valtaat ja niitä ministeri kirjoittaa seuraavasti:

"Yhteisä aikana suuren lisäintyneet seurat, liitot, toveruus ja veljekkyyden kokouksensa, kirjastoja ja järjestämättä luento-

toimien kautta kiidettyä intohimoja ja keinotekoisesti ajavat omia valtiollisia tarkoituksiaan. Juuri niin! Kun kerran joskään Venäjän kaupungissa ajottiin pitäjä luento Hallen pyrstöähtiä, niin se selitettiin poliittikain Venäjällä on poliittikain, — kaikki mikä huikankin laajentaa pimeän kansan näköpiiriä. Työmiä ja talonpoika eivät saa tutkia ja ajatella mitään. Heidän tehtävänä on maksaa veroja ja olla tauluhaus. Tiedet ja taitet ovat valtuuskalastein etuoikeuksia.

Näin ajattelevat venäläiset virkaherrat ja säästävät poikkeuslakeja. Kuten tunnetaan valtiotona Venäjästä asukkaista työväen sanoma-

etupäässä työväen sanomalehdissä. Niitä varten juuri tarvittavat virkavalta kuristukset.

Ministeri ei ole unohtanut myös niin sanottua taistelu hulaigantista vastaan, jossa viime aikoina on niin paljon kirjoitettu ja jolla tarkotetaan myös suureksi osaksi taisteluä työkäviä ja talonpoikaista. Hallitusneuvoston ministeri lausuu:

Kaupungeissa ilmenyttyä ja alusta maaseudulle levinnyttä hulaigantista voidaan hallita ainoastaan ankarien, hallinnollisissa järjestyksessä annettujen toimenpiteiden kautta.

Eikö kaikki nämä ylläesitetty "argumentit" riittäne todistamaan jo Venäjän kansalle, että poikkeuslait ovat vallan välttämättömyyden takana "suojeluseksiksi", toisen sanon taantumuksellisen kesäaikaisena aistelu-ton nojautuvan virkavalan olemassaolon turvaamiseksi. Tämä poikkeuslain olemassaoloa polkistakaan selvästi ensin ministerin loppulauseista.

Asiain näin ollen lausuu sisäministeri, on hallitusvallan heikentäminen ei ainoastaan ennen-aikaista, vaan myöskin äärettömän vahingollista taisteluja järjestyksen rikkojia ja levollisuus-tien häiriöitä vastaan Ainoastaan nopea ja termokas valankumouksellista laatuja olevien ja epäluomallisten ihmisten vastustaminen voi estää niiden selkenteen ja surullisten tapahtumien toistumisen, joita joka vuosi siten tapahtui.

Niinpi näin. Venäjää ei voi halita ilman poikkeusloja, sillä ta kansa menneisytydestä hämmäntä vielä hitäntyneen virkavalan silmissä kauteensa painajaisena voden 1905 valankumous.

Myöhemmin ilmoitetaan "Ruskoje Slovoille" Pietarista poikkeuslojen lakkautussuusta, ettei sisäministeri Maklakov ole tuonut esille sanomalehtien mainitsemia gytyä poikkeuslojen puolestokas. Mainitut kyt ovat entisen sisäministeri Makarovin esintöton. Hän ne esitti aikoinaan ministerineuvostolle, kun poikkeuslojen lakkautuskysymys oli viireillä, ei omasta aloitteestaan, vaan vastauksena pääministeri Kokovsovin ehdottamien Poikeuslojen lakkauttamisen on nyt panna alulle Kokovsovin yhdessä Maklakovin kanssa. Mitä taas sanomalehdisten vahingollista vaikutusta koskevaan lausuntoon tulee, on se kokonaa otettu siitä Maklakovin lausunnosta, joka koski uutta painolakkautustusta.

Tietenkään ei tämä tieto muuta yhtään meidän ylempänä esittämää käsityksellämme, sillä on vielä yhdenkutenä kuka virkaheroista on perustelujaan esittänyt. Ne kuvaavat kumminkin yleisen Venäjällä vallitsevan virkavalan hallitusjärjestelmän suuntaa.

Yhden sanan takia.

Kertonut V. S. Morosov.

Leo Tolstoin esipuheella varustettu.

Venäjänkielstä suomentanut E. Hyypeläin.

Esipuhe.

Tämän kertomuksen on minun kaikkien rakkaain oppilaini kirjoittanut, hän oli minun ensimmäisessä koulussani v. 1862 silloin 12 vuotinen Vasja Morosov" j. n. arvossa 60-vuot-

ta osasta kirjallisuuden tuottelaa.

Tuntuu, ettei siinä ole mitään kaksittai tahi sepustusta, vaan on kerrottu aivan niinkuin todellisuudessa oli, — on temmatu pieni päla elämästä ja ja juuri venäläisessä elämässä surullisena, syntyne ja rakkaana, sydämeiläisnä piirteineen.

Luulen, ettei minun ystävätyeni kirjoittajan ole vaikuttanut minun ja että tämä kertomus miellyttää lukijajaksain samoin kuin minua.

Leo Tolstoi.

V. 1908, heinäkuu 18 p.

Olin teetä juomassa tultavassa ravintolassa. Kello oli neljä iltapäivällä ja minulle annettiin, niinkuin tavallisesti, kaipaiväläse ravintolan vieraille "pätevyyden tähden" sanomalehti.

Varustettuna silmälasillani, syvennyin minä sanomalehteen ja rupesin lukemaan artikkelia Leo Tolstoista.

Ravintolassa oli hiljaista, oli vähän kansaa ja minä kiinnitin kokonaa huomioni lukemiseen.

Lukemistani häiritsi eräs vanhus, joka tuli luokseni, hän oli puettu mekkoon, nimitalkuttu jalassaan ja pieni luuka käsi varrellaan. Hän kosketti kevästä kädellään olkapäähän ja noi:

— Ettekö antaisi kokepkaa? Tahoisin syödä?

Minua hämätti, että tuo röhkäle ihmisen häiritsi minua. Ja pitäin itseäni köyhänä, melkein kerjäläisenä, vaikka en kii kerjuulla, sanoin minä harkistuneena, kääntämättä silmiäni pois sanomalehdestä:

— Kyllä teitä on paljon näkääsi kuljeskellessa; minä olen itsekin näkääinen, mene hitteen! Ja sanottuani tämän, rupesin taas lukemaan.

Mutta kummallinen ääni keskeytti lukemiseni: nyyhkytyks. Pannin pois silmälasini ja katsahdin pyytäjää. Tämä oli vanhus, nähtävästi talonpoika, kalpea, laiha, kyyryselkään. Hän seipoi liikahtamatta ja hänen sisäpölypuumeesta rinnastaan nousi lakkaamatta nyyhkytyksiä.

Minä häpesin ja minun kävi sääläiksi häntä. Jotakin nousi kurkkuuni ja tuskin sain itse pidättää kyynelitä: ne olivat huukset, olomme heikot, minun hävetti ja ajatuksissani koetin puolestaan itseäni siitä, etten antanut hänelle mitään ja vieläpä käskin hitteen. "Minä, muka, itsekin olen näkääinen, työpuuteessa ja minulla on suuri perhe elättävänä", ajattelin itsekseni. Tämä heti puhuin sydämessäni omantunton ääni: "Mutta ei sittenkään olisi pitänyt niin kohdella häntä. Se ei ole hyvä, et tehnyt hyvin, veli Vasilj", puhuin itselleni.

Minä en tiennyt, mikä hänet saattoi niin itkemään: nälhän hän taitoi vai minun törkeä kieltäni. Koko minun 60-vuotisen elämäni ajalla olen nähnyt vähän iloa ja siinä saakka kuin mystien, olen usein saanut kokea ihmisten kovuttia ja kuulla heiltä juuri sellaisia sanoja, kuin ne, jotka lausui tälle vanhukselle, mutta sittenkin minun oli säälä ja häpesin.

Minä istuin; hän seipoi minun edessäni ja minuun ajin ne katsoimme toinen toiseen. Minä en voinut löytää sanoja, puhutellakseni häntä, mutta

minin, joka oli laskettu pois vaukeudesta, ei ole murheissaan ainoastaan leivästä, vaan että hänen sydämeilään on jotakin vielä tärkeämpää, koetin minä puhua hänen kanssaan, lohduttakseni häntä, jos olisi mahdollista.

— Ei voi, veli, kyyneillä mitään auttaa, vaan tulet vielä vemmään alakuloiseksi. Istu tähän minun luo, puhukaamme. Kerro kaikki minulle.

Vanhus istautui minun viereeni. Poni laukkunsa polvellen ja minä aloin kysellä häntä.

— Mistä sinä olet kotoisin?

— Kurskin kuvernementista. Ohjajankin kirkkokunnasta. Ri baskoin hillanluokasta, Bobrovkan kylästä.

— Miten olet joutunut tänne?

— Mitenkä joutunut? Minä t karkoitettiin tänne?

— Mikä takia?

— Sanan takia, yhden sanan takia.

— Mikä sanan, hyvä ihminen?

Hän johtui hämilleen, ikäänkuin peläten sanoa minulle minkä sanan tähden hän kärsii. Vaikka minä olen talonpoika, olen kuitenkin puettu kuin kaupunkilainen: minulla oli lyhyt takki ylläni, vahvat saappaat ja kalossit jalassani, minun edessäni oli sanomalehtiä ja silmälasit. Tuota kaikkea hän katsoi tarkastellen ja epäillen ja oli vaiht. Luultavasti epäillen, että minulla oli joitakin pahoja alkumuksia. "Ihän, nuka ei suotta kysele minulta mitä ja minkä takia ja mistä olen." Ja ukko oli ääneti, luultavasti ajatellen, että vaitiolo en parempi, kuin sopimaton sana.

Minä ymmärsin, että hänen on vaikea sanoa tuon sanan, jonka tähden hän kärsii, tunteettomalle, kaupunkilaisenhäkilölle, joka voi olla susi lampaan ahaassa. Ja ymmärrettyäni tämän, en enää vaatinut häntä avomielisyyttä, vaikka koin hänen halusia tietää kuinka tuollainen ihminen oli joutunut kiinni ja tullut karkoitetuksi, sillä hän oli nähtävästi karkoitettu "poliittisista asioista".

Minä tunsin paljon poliittisia, minä asun kuin muutenkin kanssa yhdessä kortterissa. He olivat enimmäkseen nuoria miehiä, kehittyneitä, itesensä riittävin suunsoittajia.

Kuinka täsi tuollainen kurja vanhus, joka ei ensinkään ollut heidän kaltaisensa, joutuu poltittaiseksi?

— Kuule, — sanoin minä lännelle, — mene nyt tuohon pienene salini, istu siellä puoli tuntia, mutta kun ajurit kokoontuvat, koetan minä saada heidän avustaan sinulle kerätyksi sen verran kuin on mahdollista. Mutta tilaa nyt itsellesi kaalilientä ja leipää, niin paljon kuin syöt. — Mutta kuinka, minullahan ei ole rahaa?

— Pyydä vain ja syö, kyllä maksamme.

Vanhus meni. Minä jäin taas yksin, olin silmälasit ja aloin lukea artikkelin loppuun. Ja taas häirittiin lukemiseni. Ravintolan palvelija tuli.

— Vasilj Stepanovitsh! Käskitkö antaa vanhukselle kaalilientä ja leipää?

Kyllä.

— Maksatteko kaksitoista kopeekkaa?

— Kyllä.

henkilön puoleen, joka oli muuta luottettavampi tässä asiassa, hänen nimensä oli Aleha, mutta nimin häntä Tiitshiksi.

Minä kerron hänelle tarkoin asian ja ehdotin, että me yhdessä kotoituisimme tovereita myötyäntuotukseen tuon köyhän miehen, meidän veljemme talonpojan, kärsimyksiin. Hän kärsi, niinkuin hän on itse sanonut, yhden ainoan sanan tähden, ja pyytää heitä auttamaan häntä.

Minä kutsuin ukon esin. A. jurit eivät kysyneet: "kuuka, mistä? minkä takia?" Ikäänkuin komennon mukaan, ottivat he, joka asui, kukkaronsa esin ja kupparirahoja vartaili joka haaraalta uuden käteen.

Vanhus oli hyvin iloitettu ja kiti tuskin kumartaa antajille. Asia oli toimitettu; ukkolla oli pivollinen kupparirahoja.

Nyt en enää luultu pelästytäväni vanhusta uteliaisuudellani, vaan pyysin häntä sanomaan minulle, mikä tämä oli hänelle tapahtunut.

Minä kutsuin hänet istumaan luokseni ja kun hän oli istautunut, kysyin:

— Mikä sanan takia, sinut, rakas ihminen, lähetettiin tänne?

Hänen äskeinen pelkonsa oli hävinnyt. Hän loi katseensa lahjojen antajiin, ikäänkuin kutsuen heidätkin kuulemaan, ja alkoi kertomuksena.

— Oh, ystäväni, vaikka on oh, kuinka vaikea! Jumala kysele sen tiedä. Hän on todistajani, että puhun totta. Yhden sanan takia. Asia oli näin. Meillä, Kurskin kuvernementissa oli verilyöly. Olette kai kuulleet?

— Kuinkas muuten, — vaakuuttivat monet — siitä oli sanomalehdissä.

— No niin, talonpojat alkoivat hävittää lahjoja, ottivat heiltä pois kaikki, veivät mukansa, ja muutamissa paikoissa alkoivat syyttää herraskarjanoita.

— No, ja sinäkö, olet siellä mukana toimimassa? — kysyi Aleha.

Minäkö. En ollut. Minä karkoitettiin sanan tähden vain, yhden sanan tähden. Kerran, minä ajin kaupungista, Ohjanista, ja minun kanssani ajoivat meidän herruume työmiehet maatalosta. No, juttelenne ystä ja toista. He tuntevat minut ja minä tunnen heidät. He sanoivat: "Kas se oli hyvä, kun talteen ohjaintasi asukkaat puhdistivat peltonsa meidän herroistamme pois, kun he nyt puhdistaisivat myös tästä maatalostasi, — polttaisivat senkin!" Mutta minä sanoin: siihen ainoastaan: "meidän ohjaintamme puhdistivat teidän herranne pois pelloltaan, mutta syyttäkääne te itse, jos haluatte, maataloon." Siihen lopuksi meidän puheemme.

Sen sanottuamme olimme jäähävyäiset, he ajoivat omaa tietänsä, minä — omaani. Minä en enemmän ajatellut tuota, vaan olin aivan unohtunut sen. Asun kotonani. Viikko oli kulunut. — Oli ilia, minä kiipesin ulalle. Ja olin jo aivan nukkumaisillani, kun joku löydä rähmähäyttyä akkunaariniin. "Oh, sinä, mene tshylyteen!" oikein säpsähdin. Vanhin tyttäni meni avamaan. Kuuntelin, minua kysyttiin. Kuulen mainittavan nimeni ja sukun-

seni pelästivät. Minulla on viisi lasta, vanhin tytär on 17 vuotia ja poika 12 vuotia, hän jäi isännäksi, mutta mutt ovat pienempiä. He saattoivat minua pitkin, koko kylää, huusivat täyttä kurkkuja ja itkivät.

Ja vanhus hengästeli, hänen rintansa aalloit, hänen hartioitensa tempoi suvenveden talpaista, kasvonsa vähenivät ja hän otti kädellään silmänsä.

— Oh, kuinka vaikea on erota, veljet, vanhin tyttärsen on siinä tässä, että varjelkon Jumala jättäisi ilman holhojaa, mutta poika... häihin on vain pieni ja minä olen kuin ruuhkonkari! Näettehän: minulla on vain rahien voimia jälellä, mutta vielä on paljon karsittavia! Voi, Herra, ennen kestäisin koko elämäni, kun jaksan kestää tätä yhtiä vuotta!

— Mutta kuinka tuo kaikki tapahtui?

— Se tapahtui siten, — niinkuin ihmettelä kertoivat: työmiehet lähtivät kotiin ja kertoivat tilanhoitajalle: "Me kuljimme yhdessä Mikishikan kanssa. Mikishika kertoi meille miten heidän kyläisäläisensä olivat puhdistaneet peltonsa herran maatilasta ja nyt, sanoi hän, on teidän vuoronne, puhdistakaa teidän maatalonne." Tilanhoitaja ja saattoi herran tiedoksi tämän, mutta meidän maatilamme herran on entinen eversti. Hän kirjoiti kuvernoirille, että muka "eras talonpoika nimeltä Mikishika kihohtaa minua työmiehieni polttamaan maatalonni", — mutta enhän minä sitä ajatellutkaan!

Ensin vahittimes ajoi minut poliisipäälikkön luo, arvoituksu poeosen, sillä oli jo myöhään ja minua ei silloin kuulusteltu. Tämä yö oli minusta niin pitkä kuin viikko. En unimstanut silmiäni. No, ajattelin, eihän poliisipäälikkö rupea kauan pitämään minua, hän kyselee — ja päästä kotiin. Kotona nukkun sitten. Jo alkua sarastaa. On aamu. Odotan, yhä odotan, en minua viäläkään kutsuta.

Mutta sydän tahtoo aivan hyppähtä ulos ruumiista, tyykyltä: "tut, tut, tut." Oh, ajattelin, tästä ei tule mitään hyvää. Kuulen kolinaa. No, ajattelin, Jeesuksen nimessä, Mikishika! Lukko rämahti, ovi aukeni, minä vieitin poliisipäälikkön luo. Poliisipäälikkö katsahti minua, heluitti päättään ja sanoo: "No, kylläpä sinä, veikko, olet vanhoilla päivillä joutunut huonolle tielle. Sen si jaan, että opettaist nuoria, niin sinä itse vielä..." Mitenkä hän sanoikaan tuon vaikean sanan, en muista: "pro—pro—pa— ei, en muista."

Propaganda levität, — sanoi joku.

Niin aivan, juuri noin hän sanoikin. Minä en nytkään tiedä, mitä tuo sana tarkoittaa. Sitä otin paperin ja sanoo: "Nyt kuule, tämä on kuvernoirilla tullut käsky", ja alkoi lukea. Silminni tuli sumu, päättini pyörtytti enkä ymmärtänyt mitään, ainoastaan että minä muka olen kohoittanut murhapoltton. Hän lopetti lukemisen ja sanoi: "No, minin kuvernementissa sinä tahdot mennä aumaan?" Minä olen vaiti, en tiedä, mitä vastata. Hän taas toistaa: "Minin kuvernementtiin?" No, minä määrään silulle Tulan kuvernementin. Kuuletko, mitä minä sanoin?" — Kuulen, mutta nyt, teidän

kuin kukaan tulla teille tullaan vain kukaan.

— Hän alkoi siunata ja kumartaa joka sivulle!
— Kiitoskita teille!
— Tuomitunkin sinua? — kysyi joukko.

— Ei ollut tuomioistuinta. Meltä pian tuomaan.
— No, mitäpä tehdä, vaari?
— lausui joukko. — Samahan se, jos kuolee omalla maallaan täällä vieralla. — Ja lapset jotka kasvavat ilman sinunkin. Puhtaan ja sanomattomasti kirjoitetaan, että tuhansia istuu vankiloissa. Kuka totuuden takia, kuka vääryyden takia, kun hirtettiin, kun ammuttiin kuoliaaksi, — siinä on loppu! Eli vain, vaari siksi kun henki lähtee.

Ukko käänsi päätänsä sinne päin, josta ääni kuului ja koki ottaa opitaitiansa ikäänkuin myönteisiksi merkiksi.

— No, veljet, tapahtukoon Jumalan tahto. Kiitos teille.
— Ei maksa kiittää, vaari. Tuule vielä joskus. Me keräämme vielä sinulle.

— Kiitos, kiitos, rakkaani. Ehkä sinä onnen huomenna. Minut luvattiin ottaa päivätyöläiseksi hevosratatielle. Mutta nyt, hyvästi, lapset, minä menen.

— Minne, yömaajanko?

— Ei, olin siellä jo. Siellä on kauheaa kansaa, Jumala varjelkoon! Minä menen yöksi asemalle ja huomenna Jumalan avulla hevosratatielle.

Minä astuin hänen kansaansa ulos ravinolasta ja me jätimme hyvästi.

— Kiitos, isä — sanoi hän, — virkistys teidän luonaan. Otti lakin päästään, teksti rinnerkoti ja meni asemalle, ja minä kotini.

Elämän rakkaus.

(Jatk.)

Riekonpojat riittäivät ainoastaan kiiloittamaan hänen ruokaahansa. Hän kumpuroi väliin kontan ja väliin kävelen riekkoonon perässä, hietellen sitä kivillä ja joskus kamalasti ulvoen; väliin hän taas hiipi hiljaa eteenpäin, nouten kät silvällisesti aina ylös milloin kaatu ja hieroi silmiänsä kärlänsä, kun milloin seokses yritti käydä ylivoimaiseksi.

Takaa-ajoi hahti liejueräiselle maalle laakson pohjassa, jolloin hän havaitsi ihmisen jalan jälki mässä sammalpeassa. Ne eivät olleet hänen — hän saattoi huomata. Niihen tähtyi olle siis Billin. Mutta hän ei voinut pysähtyä ottamaan niistä lämpimää selkoa, sillä riekko-om jatkoi juoksuaan. Hän ottaisi sen ensin kiinni, sitten vasta palaisi takaisin tutkiamaan.

Hän väsytti riekkoonoh; mutta hän väsyi riittävästi itseensä. Riekko makasi voimatonna kyllä jellään. Mutta hän itse kaatu myöskin noin kahdeksantoista juaan päähän siitä; hän ei kysynyt työmääränsä sen luokse. Ja kun hän vihdoin voimistui, voimistui myös riekko ja karkasi edelleen samassa hetkessä kun hänen kätensä ojentu olivat maahan sitä kiinni. Takaa-ajouidisti. Viuhdon tuli ylös, jolloin riekko pääsi piltoon. Mies kaatu väsymyksiänsä päälle ja haavoittui poskensa. Hän ei liikahtanut paikaltaan pitkään aikoihin; kantamusa selässä lojui hän samassa asemassa mihin oli kaatunut. Lopulta hän sai sen verran voimaa, että jaksoi kääntyä kylelleen ja vetää

punkkin menemään jotta kukaan näkisi, jotta hän ei tulisi takavaksi jättä puoli välttää, tinapata ja rihta.

Mielikuvitus rupesi häntä vaivaamaan. Hän kuvitteli olevansa varma, että yksi latinki oli vielä jäljellä. Se muka oli pysynyt maksimissa, mutta hän ei ollut sitä huomannut. Toisella puolen hän taas tiesi, että pysyy oli tyhjää. Tuolla siinä huomattiin mikäkuva pysyi. Hän taisteli sitä vastaan tunniksika, mutta vihdoin avasi rihtan aukki, jolloin tuli vakutetuksi sen tihjyydestä. Pettynys syntyi yhtä suuren mielikarvaiden ikäänkuin hän todellakin olisi odottanut löytävänsä sieltä latingin.

Kuultuaan puoli tuntia, valasti mielikuvitus hänet uudelleen. Taas hän taisteli sitä vastaan ja taas se kesti kunnes hänen oli avattava rihta aukki tulakseen varmuuteen asiasta. Joskus hänen järekseni joutui aivan hämmennyksiin, jolloin hän kumpuroi paikasta toiseen mielijohtojen vallassa, ikäänkuin joukko automatti, kaikenlaisen kummallisten päähänpistojen ja oikkujen kaivellessa maan tavan hänen aivoissaan. Mutta nämä poikkeukset todellisuudesta olivat verrattain lyhyitä, sillä näänkoitukset palautuivat hänet aina järjestykseen. Erään kerran hänet herätti todellisuuteen näkö, joka oli vähällä saattaa hänet itänohiksi. Hän horjui ja heitui kaatumaislaan niinkuin juopunut, joka yrittää pystyellä jaloillaan. Hänen edessään seisoivat hevonen. Niin hevonah! Hän ei voinut uskoa silmiään. Syvä hämää hämmensi nähtä ja tästä hämmästä pistäytyi kaksi häikäisevää valopilkua. Hän hietoi ankarasti silmiään selvitettäkseen näköään, jonka jälkeen hän näki, ei enään hevosta, vaan suuren ruskean karhun. Peto tarkasteli häntä huomattavalla uteliaisuudella.

Mies oli kotohtanut pyssyissä puoli väliin olkapäänsä nentukin hän muisti sen olevan tyhjän. Hän laski sen jälleen alas ja tempasi yöstöään metsästä tusspuokkoon. Hänen edessään oli lihaa ja elämä. Hän koetteli peukalollaan vetseen teräsi. Se oli terävä. Kätki oli myös terävä. Hän heittäytyi karhun kimppeun ja tappoi sen. Mutta silloin hänen sydämensä oltti epäilyttävien sykähtelimensä. Sitten seurasi sydämen ankara laajeneminen ja hyökkäys ylös, jolloin tuntui niinkuin rautainen koura olisi puristanut hänen ohimoitaan ja hämentänyt hänen aivosia.

Hänen uhallokkutensa antoi tilaa kauhealle pelon tunteelle. Mitähän jos pelon heikkäisi hänen ollessa niin heikko? Hän ajatteli tuuraksi si mahdollisimman uljaaseen asentoon, puristaen vetä kädessään ja tuijotti petoa silmiin. Karhu asti mutamia hitaita askelia lähemmäksi, nousi takapäikkään ja antoi kuulua birceä möröin. Jos nyt mies olisi kääntynyt paakon, olisi karhu juossut perästä; mutta miesten ei juussut. Häntä hallitsi nyt pelon rohto. Hän myöskin mörösi elämellisesti, ja siinä möröissä värisi pohjimmaisen pelon, joka on kietoutunut elämän syvimpiin juuriin.

Karhu kääntyi toiselle taholle, mörösten vihaisesti ja kummatellen tuota salaperäistä oloa, joka seisoj pyssystä pelottomana. Mutta mies ei liikahtanutkaan. Hän seisoj niin kuin jokin muistopästä, kunnes vaara oli ohitse, jolloin hän

Myöhään iltapäivällä hän tuli paikalle, missä sudet olivat kaataneet elukan. Noin tunti takaperin oli peuran vasikka vielä ollut elävä, se ei juossut iloisena, mutta nyt siitä olivat paljaaksi järsityt luit tähteenä. Hän tarkasteli luita, paljaksi järsittyjä, versisiä; nuori eläin niissä tuskin vielä oli loppunut. Oliko mahdollista, että hänen kävisi samoin kuin peuranvasikan, kun se päivä vihdoin oli tuleva? Sellainen on elämä, ah? Nopeasti sammuvaa, heikko kapiine. Ja ainoastaan elämä tuotti tuskaa. Kuolemasta sensijaan ei mitään ollut. Kuolema merkitsi anta; se merkitsi rauhaa ja lepoa. Mutta miksi hän ei sittenkään tyytynyt kuolemaan?

Mutta hän ei viisastellut kauaan. Pian oli hän maassa suoraan suussa; hän imi sen tyhjästä veristä nestettä. Makaa liian kaua, alkua ja nopeasti haaltava niinkuin unelma. Hän kaatamunuti häntä. Hän yritti murettua tuolla hampailaan niinkuin koiraa. Joskus murtui luit ja joskus hampaa. Sitten hän pienisti luita takomalla kiviellä ne murusiksi, jotka sitten hän haki sormensaakin ja oli erään kerran ihmekseen huomavaan, ettei niilhin paljojen karhun koskenut.

Tulivat sitten pelottavat lumeni ja vesiaiset päivät. Hän ei tietänyt milloin asettui yötiloille ja milloin sen heitti. Hän väelsi soka yöllä että päivällä, mihin sattu. Hän lepäsi silloin mihin kaatu ja ryömi edelleen aina silloin kun häilyvä elämän tuli paloi kirkkaammin. Hänen pyrkimyksiään ei enää johtanut ruumiillisen tahto. Se oli hänessä heikosti tuikkiva elämän voima, joka ajoi eteenpäin. Hän ei kärsinyt. Hänen hermonsia olivat tunteet ja käyneet mykiksi samalla kun aivoissa vallitsivat kummalliset näyt ja suloiset unelmat.

Mutta aina hän imeskeli ja nieli peuranvasikan murettuja luita, jotka hän oli ottanut mukaansa. Hän ei enään taivaltanut vuorien ja laaksojen poikki, vaan komeellisesti seurasi erästä suurtä, joka virtasi laajan alankoa pitkin. Hän ei tosin nähnyt jokea täällä alankoa: Hän näki ainoastaan näkyä. Tuntuu siitä ikäänkuin kyllä ja ruumis olisivat kävelin täällä roimasti, viererystöistään erillään, hänen siten ainoastaan nähti yhdistäen.

Hän heräsi erään kerran työssänsä tajuun; hän ei maannut kivisäkeläällä selällänsä. Aurinko puisto irokseksi ja lämpimästi. Jossain lähetyillä hän kuuli peuranvasikkojen nyinaa. Hän muisti himmeästi olleensa saateen, lumen, tuulen ja myrskyn ahdistamana; mutta miten kaupan, päivän, kaikki vaike kaks viikkoa se oli kestänyt, sitä hän ei tietänyt.

Jonkun ajan hän makasi liikkumattomana, lempeän aurinگون valon lämmittäessä hänen raihaista ruumistaan. Hän ei näin päivä, hän ajatteli. Mah-

tuihyt suuren ja loistavaan mereen. Sekään havainto ei häntä kihohtanut. Hyvin tavottomalta tuonesta tuntui, mutta oltiin hän jo totuttu harmaankyltiin ja ihmisiin — tämä oli siis myöskin harvakuva, hänen epäilyttävyyteen joutuneen avostona ilveilyä. Edelleen hän oli vakutettu näkönsä laivan ankurrissa tuon loistavaan meren ulapalla. Hän sulki silmänsä hetkeksi ja avasi ne uudelleen. Kummallista, että näky yhä kesti samanaikaisesti. Ja kuitenkin ei kummallista. Hän tiesi, että jos keskeillä erämaita voi olla enemmän merta ja laavaa kun latinkiaakin tyhjässä pyssyissä.

Hän kuuli takanaan oudon korahduksen, hillityn yskähdyksen. Sanomattomasti hän taasti suuressa heikkouudessaan hän kiertyi kangistuneella jäsennillä toiselle kylelleen. Hän ei voinut lähtevyillä nähdä mitään, mutta hän odotti kärsivällisesti. Taas kuului rykäisy, jolloin näin kahden kiven kolkahdus välillä muutaman juaan päässä itsestään erotti suuren erämaan piä. Terävät korvat eivät olleet niin pystyvä kuin hän oli nähnyt niitten olevan toisilla suilla; silmät olivat himmeät ja versiet, pä näitty rikottavaan voimattomana. Elukka näykhti tuon tuostakin nurinon paisteissa. Se näytti sairailta. Hänen siä tarkastellessaan se korhotti ja yksäsi uudelleen.

Tämä ainakin oli todellista, hän ajatteli ja kääntyi taas toiselle kylelleen, katsoakseen nyt maailmaa, joka erään hänellä peitti tuo näköhoiri. Mutta nytkin meri läikkyi etäisyydessä ja laiva oli selvästi näkyvässä. Oliko tuo sitten todellista? Hän sulki silmänsä ja muisti pitkän aikaa ja vihdoin hänelle selvisi arvoitus. Hän olikin kulkemassa väärään suuntaan, itäpohjoiseen, poispaan Desnojeesta Kuparikavoslaaksoon. Tämä lehti ja tyyni joivat oli Jäämeri. Tuo laiva oli vaahnpyyttäjä, joka oli kulkenut kauvas lään, itään Mackenziein suusta ja jota hän ankurrissa Ruunuslahdessa. Hän muisti ammoon siinä näkemänsä Hudsonlahti-yhtiön kartan. Joten nyt kaikki tuo tuntui käsiteltävältä ja selvältä.

Hän nousi istualleen ja keskiitti huomionsa lähimpimpiin asioihin. Hänen jalkaripensu olivat hän rapelana ja hänen jalkansa vuotomillaksi ajatuneet ja vesiliialla. Hänen jalkojensa viidessä oli mennyt. Pyssy oli myöskin kadoksissa. Hattusakin hän oli jossain pudottanut ja sen kerralla vuorisillä säilytetyt tiliitit. Mutta hänen povellaan, oljappereissa ja tupakkapussissa olivat tikit olivat tallella ja kuivia. Hän katsoi kelloonsa. Se näytti yhtäältä ja oli yhä käynnissä. Nähtävästi hän oli sen aina vetänyt viireen.

Hän ei tyyni ja rauhallisen. Vaikkakin heikkous häntä vaivasi, niin ei hän sitä kärsinyt tuikea. Ei hän myöskin tuntenut näköä. Vieläpä ruoan ajatus oli häneä vastemmille. Ja mit ähviävää hän teki se tapahtui järkipieristään. Hän repäsi housunsa laikeet polvia myöten poikki ja sitoi niillä jalkansa. Jotenkin hän ei onnistunut säilyttämään tinapatsaa. Hän tahtoi nauttia hänen kuumaa vettä ennenkuin alottaisi jo ennakkolta kauheaksi arvaamansa vauhuksen laivalle.

Hän kuuli takanaan oudon korahduksen, hillityn yskähdyksen. Sanomattomasti hän taasti suuressa heikkouudessaan hän kiertyi kangistuneella jäsennillä toiselle kylelleen. Hän ei voinut lähtevyillä nähdä mitään, mutta hän odotti kärsivällisesti. Taas kuului rykäisy, jolloin näin kahden kiven kolkahdus välillä muutaman juaan päässä itsestään erotti suuren erämaan piä. Terävät korvat eivät olleet niin pystyvä kuin hän oli nähnyt niitten olevan toisilla suilla; silmät olivat himmeät ja versiet, pä näitty rikottavaan voimattomana. Elukka näykhti tuon tuostakin nurinon paisteissa. Se näytti sairailta. Hänen siä tarkastellessaan se korhotti ja yksäsi uudelleen.

Tämä ainakin oli todellista, hän ajatteli ja kääntyi taas toiselle kylelleen, katsoakseen nyt maailmaa, joka erään hänellä peitti tuo näköhoiri. Mutta nytkin meri läikkyi etäisyydessä ja laiva oli selvästi näkyvässä. Oliko tuo sitten todellista? Hän sulki silmänsä ja muisti pitkän aikaa ja vihdoin hänelle selvisi arvoitus. Hän olikin kulkemassa väärään suuntaan, itäpohjoiseen, poispaan Desnojeesta Kuparikavoslaaksoon. Tämä lehti ja tyyni joivat oli Jäämeri. Tuo laiva oli vaahnpyyttäjä, joka oli kulkenut kauvas lään, itään Mackenziein suusta ja jota hän ankurrissa Ruunuslahdessa. Hän muisti ammoon siinä näkemänsä Hudsonlahti-yhtiön kartan. Joten nyt kaikki tuo tuntui käsiteltävältä ja selvältä.

Hän nousi istualleen ja keskiitti huomionsa lähimpimpiin asioihin. Hänen jalkaripensu olivat hän rapelana ja hänen jalkansa vuotomillaksi ajatuneet ja vesiliialla. Hänen jalkojensa viidessä oli mennyt. Pyssy oli myöskin kadoksissa. Hattusakin hän oli jossain pudottanut ja sen kerralla vuorisillä säilytetyt tiliitit. Mutta hänen povellaan, oljappereissa ja tupakkapussissa olivat tikit olivat tallella ja kuivia. Hän katsoi kelloonsa. Se näytti yhtäältä ja oli yhä käynnissä. Nähtävästi hän oli sen aina vetänyt viireen.

Hän ei tyyni ja rauhallisen. Vaikkakin heikkous häntä vaivasi, niin ei hän sitä kärsinyt tuikea. Ei hän myöskin tuntenut näköä. Vieläpä ruoan ajatus oli häneä vastemmille. Ja mit ähviävää hän teki se tapahtui järkipieristään. Hän repäsi housunsa laikeet polvia myöten poikki ja sitoi niillä jalkansa. Jotenkin hän ei onnistunut säilyttämään tinapatsaa. Hän tahtoi nauttia hänen kuumaa vettä ennenkuin alottaisi jo ennakkolta kauheaksi arvaamansa vauhuksen laivalle.

Hän kuuli takanaan oudon korahduksen, hillityn yskähdyksen. Sanomattomasti hän taasti suuressa heikkouudessaan hän kiertyi kangistuneella jäsennillä toiselle kylelleen. Hän ei voinut lähtevyillä nähdä mitään, mutta hän odotti kärsivällisesti. Taas kuului rykäisy, jolloin näin kahden kiven kolkahdus välillä muutaman juaan päässä itsestään erotti suuren erämaan piä. Terävät korvat eivät olleet niin pystyvä kuin hän oli nähnyt niitten olevan toisilla suilla; silmät olivat himmeät ja versiet, pä näitty rikottavaan voimattomana. Elukka näykhti tuon tuostakin nurinon paisteissa. Se näytti sairailta. Hänen siä tarkastellessaan se korhotti ja yksäsi uudelleen.

Koko yön hän kuuli sairain suuren röhkinän ja yskinnän, ja joskus myös sekaantui siihen peuraavaskikkojen näyhelemissä ympärillään, mutta voimakasta elämää, lälin elinvoimaista ja hyvinvoipaa. Hän tiesi, että tuo sairas suusi oli kiintynyt häneen siinä toivossaan, että hän kuolisi ensin. Aamulla, avattuaan silmänsä, huomasi hän sen tuojuttavan itseään näköisellä ja hehkuvalla katseella. Se seisoj kyyryssä, nähti koipien välillä, ikäänkuin kurja juoksukoiraraukka. Se värsi aamutulen viimassa ja jivisti himokkaasti miehen puhutellussa sitä äänellä, joka tuskini oli kuiskausta kuuluvampi.

Aurinko nousi kirkkaana ja koko aamun mies horjui, tuon tuostakin kompattelien ja kaatuen, laivaa kohti loistavalla merellä. Ilma oli mainio. Se oli tyhnyt itätaankissa, joka korkealla pyssyessä aina seurasi ensimmäisiä talvisia rakkasikkeitä. Se ehkä kestäisi viikkokauden. Huomenna eli ylliuomenna se ehkä jo päätyisi.

Iltaapäivällä hän havaitsi toiset jätet. Ne olivat toisen miehen — syntymättä — miehen, joka ei illoin kävellyt, vaan oli kulkenut nelinkontaan. Hän ei todellista sen olleen Billin, vaan ei pannut asialle sen suurempaa painoa. Hän ei ollut utelias. Todellakin kihtymys ja mielenliikutus oli lakanut hänen siä vaivamasta. Vatsa ja hermot olivat käyneet lepoon. Ja kuitenkin hänessä oleva elämä oli hiljasta eteenpäin. Hän oli hyvin väsynyt, mutta kietäytyi kulemasta. Sentähden, hän ei hän tahtonut kuolla, hän yhä soi muskettimurjoja ja pieniä käpiokiloja, joi kuumaa vettä ja piti silmällä saattajaa sutta.

Hän seurasi toisen miehen jälkiä kunnes pian tuli niitten loppuun — mutamia versisiä luita oli maassa, jossa ympärillä näkyi useitten sussen jälkiä. Hän myös huomasi hirvennahkaisen kultatupassin, samanaikaisen kuin hänelläkin oli ollut, revästyä rikki suden terävillä hampailla. Hän nosti sen ylös, väkikkain sen paimo oli ihan liian raskas hänen heikoille käsilleen. Bill oli kaatunut siä viimeisen asti. Ha! Hän siä nauraa Billille. Hän siä kuitenkin oli Billin jälkeen ja kulettaisi kulan mukanaan loistavalla merellä siä sovaan laivaan. Hänen naurunsa oli raaka ja kammatonta, ikäänkuin korpin kirkuna, ja seuras suu yhti siihen hänen laula uvoamalla. Mutta mies lakkasi äksäi nauramasta. Kuinka saattoi hän riemuita Billin onnettomuudelle, jos kerran tuossa oli Billin jäännökset, nuo puhtakasti kalvetut, veriset luit.

Hän kääntyi poispaan. Vaikkakin Bill oli jättänyt hänet onaan onnensa puoleen, niin ei hän siitekkään ottaisi hänen kultaan tähti tähti häntä jultaan. Ehkä Bill olisi niin tehnyt, jos olisi läynyt toisin kuin nyt.

— Koko yön hän kuuli sairain suuren röhkinän ja yskinnän, ja joskus myös sekaantui siihen peuraavaskikkojen näyhelemissä ympärillään, mutta voimakasta elämää, lälin elinvoimaista ja hyvinvoipaa. Hän tiesi, että tuo sairas suusi oli kiintynyt häneen siinä toivossaan, että hän kuolisi ensin. Aamulla, avattuaan silmänsä, huomasi hän sen tuojuttavan itseään näköisellä ja hehkuvalla katseella. Se seisoj kyyryssä, nähti koipien välillä, ikäänkuin kurja juoksukoiraraukka. Se värsi aamutulen viimassa ja jivisti himokkaasti miehen puhutellussa sitä äänellä, joka tuskini oli kuiskausta kuuluvampi.

Aurinko nousi kirkkaana ja koko aamun mies horjui, tuon tuostakin kompattelien ja kaatuen, laivaa kohti loistavalla merellä. Ilma oli mainio. Se oli tyhnyt itätaankissa, joka korkealla pyssyessä aina seurasi ensimmäisiä talvisia rakkasikkeitä. Se ehkä kestäisi viikkokauden. Huomenna eli ylliuomenna se ehkä jo päätyisi.

Iltaapäivällä hän havaitsi toiset jätet. Ne olivat toisen miehen — syntymättä — miehen, joka ei illoin kävellyt, vaan oli kulkenut nelinkontaan. Hän ei todellista sen olleen Billin, vaan ei pannut asialle sen suurempaa painoa. Hän ei ollut utelias. Todellakin kihtymys ja mielenliikutus oli lakanut hänen siä vaivamasta. Vatsa ja hermot olivat käyneet lepoon. Ja kuitenkin hänessä oleva elämä oli hiljasta eteenpäin. Hän oli hyvin väsynyt, mutta kietäytyi kulemasta. Sentähden, hän ei hän tahtonut kuolla, hän yhä soi muskettimurjoja ja pieniä käpiokiloja, joi kuumaa vettä ja piti silmällä saattajaa sutta.

Hän seurasi toisen miehen jälkiä kunnes pian tuli niitten loppuun — mutamia versisiä luita oli maassa, jossa ympärillä näkyi useitten sussen jälkiä. Hän myös huomasi hirvennahkaisen kultatupassin, samanaikaisen kuin hänelläkin oli ollut, revästyä rikki suden terävillä hampailla. Hän nosti sen ylös, väkikkain sen paimo oli ihan liian raskas hänen heikoille käsilleen. Bill oli kaatunut siä viimeisen asti. Ha! Hän siä nauraa Billille. Hän siä kuitenkin oli Billin jälkeen ja kulettaisi kulan mukanaan loistavalla merellä siä sovaan laivaan. Hänen naurunsa oli raaka ja kammatonta, ikäänkuin korpin kirkuna, ja seuras suu yhti siihen hänen laula uvoamalla. Mutta mies lakkasi äksäi nauramasta. Kuinka saattoi hän riemuita Billin onnettomuudelle, jos kerran tuossa oli Billin jäännökset, nuo puhtakasti kalvetut, veriset luit.

Hän kääntyi poispaan. Vaikkakin Bill oli jättänyt hänet onaan onnensa puoleen, niin ei hän siitekkään ottaisi hänen kultaan tähti tähti häntä jultaan. Ehkä Bill olisi niin tehnyt, jos olisi läynyt toisin kuin nyt.

— Koko yön hän kuuli sairain suuren röhkinän ja yskinnän, ja joskus myös sekaantui siihen peuraavaskikkojen näyhelemissä ympärillään, mutta voimakasta elämää, lälin elinvoimaista ja hyvinvoipaa. Hän tiesi, että tuo sairas suusi oli kiintynyt häneen siinä toivossaan, että hän kuolisi ensin. Aamulla, avattuaan silmänsä, huomasi hän sen tuojuttavan itseään näköisellä ja hehkuvalla katseella. Se seisoj kyyryssä, nähti koipien välillä, ikäänkuin kurja juoksukoiraraukka. Se värsi aamutulen viimassa ja jivisti himokkaasti miehen puhutellussa sitä äänellä, joka tuskini oli kuiskausta kuuluvampi.

Aurinko nousi kirkkaana ja koko aamun mies horjui, tuon tuostakin kompattelien ja kaatuen, laivaa kohti loistavalla merellä. Ilma oli mainio. Se oli tyhnyt itätaankissa, joka korkealla pyssyessä aina seurasi ensimmäisiä talvisia rakkasikkeitä. Se ehkä kestäisi viikkokauden. Huomenna eli ylliuomenna se ehkä jo päätyisi.

Iltaapäivällä hän havaitsi toiset jätet. Ne olivat toisen miehen — syntymättä — miehen, joka ei illoin kävellyt, vaan oli kulkenut nelinkontaan. Hän ei todellista sen olleen Billin, vaan ei pannut asialle sen suurempaa painoa. Hän ei ollut utelias. Todellakin kihtymys ja mielenliikutus oli lakanut hänen siä vaivamasta. Vatsa ja hermot olivat käyneet lepoon. Ja kuitenkin hänessä oleva elämä oli hiljasta eteenpäin. Hän oli hyvin väsynyt, mutta kietäytyi kulemasta. Sentähden, hän ei hän tahtonut kuolla, hän yhä soi muskettimurjoja ja pieniä käpiokiloja, joi kuumaa vettä ja piti silmällä saattajaa sutta.

Hän seurasi toisen miehen jälkiä kunnes pian tuli niitten loppuun — mutamia versisiä luita oli maassa, jossa ympärillä näkyi useitten sussen jälkiä. Hän myös huomasi hirvennahkaisen kultatupassin, samanaikaisen kuin hänelläkin oli ollut, revästyä rikki suden terävillä hampailla. Hän nosti sen ylös, väkikkain sen paimo oli ihan liian raskas hänen heikoille käsilleen. Bill oli kaatunut siä viimeisen asti. Ha! Hän siä nauraa Billille. Hän siä kuitenkin oli Billin jälkeen ja kulettaisi kulan mukanaan loistavalla merellä siä sovaan laivaan. Hänen naurunsa oli raaka ja kammatonta, ikäänkuin korpin kirkuna, ja seuras suu yhti siihen hänen laula uvoamalla. Mutta mies lakkasi äksäi nauramasta. Kuinka saattoi hän riemuita Billin onnettomuudelle, jos kerran tuossa oli Billin jäännökset, nuo puhtakasti kalvetut, veriset luit.

Hän kääntyi poispaan. Vaikkakin Bill oli jättänyt hänet onaan onnensa puoleen, niin ei hän siitekkään ottaisi hänen kultaan tähti tähti häntä jultaan. Ehkä Bill olisi niin tehnyt, jos olisi läynyt toisin kuin nyt.

— Koko yön hän kuuli sairain suuren röhkinän ja yskinnän, ja joskus myös sekaantui siihen peuraavaskikkojen näyhelemissä ympärillään, mutta voimakasta elämää, lälin elinvoimaista ja hyvinvoipaa. Hän tiesi, että tuo sairas suusi oli kiintynyt häneen siinä toivossaan, että hän kuolisi ensin. Aamulla, avattuaan silmänsä, huomasi hän sen tuojuttavan itseään näköisellä ja hehkuvalla katseella. Se seisoj kyyryssä, nähti koipien välillä, ikäänkuin kurja juoksukoiraraukka. Se värsi aamutulen viimassa ja jivisti himokkaasti miehen puhutellussa sitä äänellä, joka tuskini oli kuiskausta kuuluvampi.

Aurinko nousi kirkkaana ja koko aamun mies horjui, tuon tuostakin kompattelien ja kaatuen, laivaa kohti loistavalla merellä. Ilma oli mainio. Se oli tyhnyt itätaankissa, joka korkealla pyssyessä aina seurasi ensimmäisiä talvisia rakkasikkeitä. Se ehkä kestäisi viikkokauden. Huomenna eli ylliuomenna se ehkä jo päätyisi.

Iltaapäivällä hän havaitsi toiset jätet. Ne olivat toisen miehen — syntymättä — miehen, joka ei illoin kävellyt, vaan oli kulkenut nelinkontaan. Hän ei todellista sen olleen Billin, vaan ei pannut asialle sen suurempaa painoa. Hän ei ollut utelias. Todellakin kihtymys ja mielenliikutus oli lakanut hänen siä vaivamasta. Vatsa ja hermot olivat käyneet lepoon. Ja kuitenkin hänessä oleva elämä oli hiljasta eteenpäin. Hän oli hyvin väsynyt, mutta kietäytyi kulemasta. Sentähden, hän ei hän tahtonut kuolla, hän yhä soi muskettimurjoja ja pieniä käpiokiloja, joi kuumaa vettä ja piti silmällä saattajaa sutta.

Hän seurasi toisen miehen jälkiä kunnes pian tuli niitten loppuun — mutamia versisiä luita oli maassa, jossa ympärillä näkyi useitten sussen jälkiä. Hän myös huomasi hirvennahkaisen kultatupassin, samanaikaisen kuin hänelläkin oli ollut, revästyä rikki suden terävillä hampailla. Hän nosti sen ylös, väkikkain sen paimo oli ihan liian raskas hänen heikoille käsilleen. Bill oli kaatunut siä viimeisen asti. Ha! Hän siä nauraa Billille. Hän siä kuitenkin oli Billin jälkeen ja kulettaisi kulan mukanaan loistavalla merellä siä sovaan laivaan. Hänen naurunsa oli raaka ja kammatonta, ikäänkuin korpin kirkuna, ja seuras suu yhti siihen hänen laula uvoamalla. Mutta mies lakkasi äksäi nauramasta. Kuinka saattoi hän riemuita Billin onnettomuudelle, jos kerran tuossa oli Billin jäännökset, nuo puhtakasti kalvetut, veriset luit.

Hän kääntyi poispaan. Vaikkakin Bill oli jättänyt hänet onaan onnensa puoleen, niin ei hän siitekkään ottaisi hänen kultaan tähti tähti häntä jultaan. Ehkä Bill olisi niin tehnyt, jos olisi läynyt toisin kuin nyt.

— Koko yön hän kuuli sairain suuren röhkinän ja yskinnän, ja joskus myös sekaantui siihen peuraavaskikkojen näyhelemissä ympärillään, mutta voimakasta elämää, lälin elinvoimaista ja hyvinvoipaa. Hän tiesi, että tuo sairas suusi oli kiintynyt häneen siinä toivossaan, että hän kuolisi ensin. Aamulla, avattuaan silmänsä, huomasi hän sen tuojuttavan itseään näköisellä ja hehkuvalla katseella. Se seisoj kyyryssä, nähti koipien välillä, ikäänkuin kurja juoksukoiraraukka. Se värsi aamutulen viimassa ja jivisti himokkaasti miehen puhutellussa sitä äänellä, joka tuskini oli kuiskausta kuuluvampi.

Aurinko nousi kirkkaana ja koko aamun mies horjui, tuon tuostakin kompattelien ja kaatuen, laivaa kohti loistavalla merellä. Ilma oli mainio. Se oli tyhnyt itätaankissa, joka korkealla pyssyessä aina seurasi ensimmäisiä talvisia rakkasikkeitä. Se ehkä kestäisi viikkokauden. Huomenna eli ylliuomenna se ehkä jo päätyisi.

Iltaapäivällä hän havaitsi toiset jätet. Ne olivat toisen miehen — syntymättä — miehen, joka ei illoin kävellyt, vaan oli kulkenut nelinkontaan. Hän ei todellista sen olleen Billin, vaan ei pannut asialle sen suurempaa painoa. Hän ei ollut utelias. Todellakin kihtymys ja mielenliikutus oli lakanut hänen siä vaivamasta. Vatsa ja hermot olivat käyneet lepoon. Ja kuitenkin hänessä oleva elämä oli hiljasta eteenpäin. Hän oli hyvin väsynyt, mutta kietäytyi kulemasta. Sentähden, hän ei hän tahtonut kuolla, hän yhä soi muskettimurjoja ja pieniä käpiokiloja, joi kuumaa vettä ja piti silmällä saattajaa sutta.

Hän seurasi toisen miehen jälkiä kunnes pian tuli niitten loppuun — mutamia versisiä luita oli maassa, jossa ympärillä näkyi useitten sussen jälkiä. Hän myös huomasi hirvennahkaisen kultatupassin, samanaikaisen kuin hänelläkin oli ollut, revästyä rikki suden terävillä hampailla. Hän nosti sen ylös, väkikkain sen paimo oli ihan liian raskas hänen heikoille käsilleen. Bill oli kaatunut siä viimeisen asti. Ha! Hän siä nauraa Billille. Hän siä kuitenkin oli Billin jälkeen ja kulettaisi kulan mukanaan loistavalla merellä siä sovaan laivaan. Hänen naurunsa oli raaka ja kammatonta, ikäänkuin korpin kirkuna, ja seuras suu yhti siihen hänen laula uvoamalla. Mutta mies lakkasi äksäi nauramasta. Kuinka saattoi hän riemuita Billin onnettomuudelle, jos kerran tuossa oli Billin jäännökset, nuo puhtakasti kalvetut, veriset luit.

— Koko yön hän kuuli sairain suuren röhkinän ja yskinnän, ja joskus myös sekaantui siihen peuraavaskikkojen näyhelemissä ympärillään, mutta voimakasta elämää, lälin elinvoimaista ja hyvinvoipaa. Hän tiesi, että tuo sairas suusi oli kiintynyt häneen siinä toivossaan, että hän kuolisi ensin. Aamulla, avattuaan silmänsä, huomasi hän sen tuojuttavan itseään näköisellä ja hehkuvalla katseella. Se seisoj kyyryssä, nähti koipien välillä, ikäänkuin kurja juoksukoiraraukka. Se värsi aamutulen viimassa ja jivisti himokkaasti miehen puhutellussa sitä äänellä, joka tuskini oli kuiskausta kuuluvampi.

Aurinko nousi kirkkaana ja koko aamun mies horjui, tuon tuostakin kompattelien ja kaatuen, laivaa kohti loistavalla merellä. Ilma oli mainio. Se oli tyhnyt itätaankissa, joka korkealla pyssyessä aina seurasi ensimmäisiä talvisia rakkasikkeitä. Se ehkä kestäisi viikkokauden. Huomenna eli ylliuomenna se ehkä jo päätyisi.

Iltaapäivällä hän havaitsi toiset jätet. Ne olivat toisen miehen — syntymättä — miehen, joka ei illoin kävellyt, vaan oli kulkenut nelinkontaan. Hän ei todellista sen olleen Billin, vaan ei pannut asialle sen suurempaa painoa. Hän ei ollut utelias. Todellakin kihtymys ja mielenliikutus oli lakanut hänen siä vaivamasta. Vatsa ja hermot olivat käyneet lepoon. Ja kuitenkin hänessä oleva elämä oli hiljasta eteenpäin. Hän oli hyvin väsynyt, mutta kietäytyi kulemasta. Sentähden, hän ei hän tahtonut kuolla, hän yhä soi muskettimurjoja ja pieniä käpiokiloja, joi kuumaa vettä ja piti silmällä saattajaa sutta.

Hän seurasi toisen miehen jälkiä kunnes pian tuli niitten loppuun — mutamia versisiä luita oli maassa, jossa ympärillä näkyi useitten sussen jälkiä. Hän myös huomasi hirvennahkaisen kultatupassin, samanaikaisen kuin hänelläkin oli ollut, revästyä rikki suden terävillä hampailla. Hän nosti sen ylös, väkikkain sen paimo oli ihan liian raskas hänen heikoille käsilleen. Bill oli kaatunut siä viimeisen asti. Ha! Hän siä nauraa Billille. Hän siä kuitenkin oli Billin jälkeen ja kulettaisi kulan mukanaan loistavalla merellä siä sovaan laivaan. Hänen naurunsa oli raaka ja kammatonta, ikäänkuin korpin kirkuna, ja seuras suu yhti siihen hänen laula uvoamalla. Mutta mies lakkasi äksäi nauramasta. Kuinka saattoi hän riemuita Billin onnettomuudelle, jos kerran tuossa oli Billin jäännökset, nuo puhtakasti kalvetut, veriset luit.

Hän kääntyi poispaan. Vaikkakin Bill oli jättänyt hänet onaan onnensa puoleen, niin ei hän siitekkään ottaisi hänen kultaan tähti tähti häntä jultaan. Ehkä Bill olisi niin tehnyt, jos olisi läynyt toisin kuin nyt.

— Koko yön hän kuuli sairain suuren röhkinän ja yskinnän, ja joskus myös sekaantui siihen peuraavaskikkojen näyhelemissä ympärillään, mutta voimakasta elämää, lälin elinvoimaista ja hyvinvoipaa. Hän tiesi, että tuo sairas suusi oli kiintynyt häneen siinä toivossaan, että hän kuolisi ensin. Aamulla, avattuaan silmänsä, huomasi hän sen tuojuttavan itseään näköisellä ja hehkuvalla katseella. Se seisoj kyyryssä, nähti koipien välillä, ikäänkuin kurja juoksukoiraraukka. Se värsi aamutulen viimassa ja jivisti himokkaasti miehen puhutellussa sitä äänellä, joka tuskini oli ku

Terveysopillista, voimistelu ja urheilukiri.

[illegible]

nen. Korkausissa 25
Suuret orjastakelit, kirj. Leo 30
Syytön, kirj. Darrow. Kovaisa ka 35
Työkansan kalenteri. Työkansan ka 40
Taina. Kovaisa kansio. 45
Taita. Työkansan, kirj. Casson. 50
sa kansissa 55
Tie valtaan, kirj. Kautsky. Ko 10
sissa 15
Tietämyksistä sosialismin, kirj. 20
Tähtelästä leivistä, kirj. Krapotkin. 25
sa kansissa 30
Työläisten tähtien, kirj. Pameko 35
Työväenliikkeen menettelytapa, 40
Pamekok 45
Thomas More, kirj. Kautsky 50
Tietokäsikirja I, Raivaajan kust. 55
Tietokäsikirja II, Raivaajan kust. 60
Ungariin matkassa, kirj. M. 65
Köyhen kansissa 70
Valtiolliset murhat ja sosialismi, kirj. 75
bel 80
Valtiopetus ja Vallankoumuks 85
Vallankoumuks VI, Työväen-Opiato 90
Valtojen näköhärästä. 95
Vappu 1913. 100
Venäjän vallankoumukspuoleut 105
Venäjän sosialidemokraattisen pu 110
historia, kirj. Ladov 115
Yhteiskunnallinen vallankoumuks, 120
Kautsky Sidottuna 125
Yhteiskunnallinen käsikirja. Sid 130
Yhdenvertaisuus, kirj. Rellamy I 135
Yhdenvertaisuus. Kovaisen kirj. 140
Yhdysvaltojen sosialismin historia, 145
Hillquit. Korkausissa 150
Yhteiskunta ja sosialidemokraattia, 155
Bebel 160
Äänioikeuslilke, kirj. Ståhlberg 165

Kaunokirjallisuutta.

Aikataisto Rähäyskuu, kirj. Hijojo
 tilainen, Työk. kustantama.
 Aikataisto Rähäyskuu, kirj. Hijojo
 tilainen, Työkansan kustantama
 vissa kansissa.
 Asetet pois, kirj. Bertha Shunter
 Atalo, romaani
 Asra, kirj. Landegård. Hinta nidoet
 Avolition ilvelly, kirj. Geijerstam.
 nidoetuna
 Aada Wilde, kirj. Krag. Hinta nidoet
 Avoliittaja, kirj. Tsehoh. Hinta
 tuna
 Aukultantien päälväljia, kirj. Av
 Nidoetuna
 Anasak, kirj. Kauppiis Heikkio
 Colombo, kirj. Merimee
 Garmen, kirj. Mermea
 Don Quixoten elämä, kirj. Gervan
 Elämän valiteessa, kirj. Majlu Las
 Eriän kommunin historia, kirj.
 penko
 Ensimäiset ihmiset kuussa, kirj.
 Ei jumalainen komedia, kirj. Krag
 perukirj.
 Estiva Samuel, kirj. Upton Singla
 Elämästä ta kuolema.
 Europan Yhdysvallat, kirj.
 France
 Erimiehiet, kirj. V. Voionmaa
 Erimaan taistelu, kuvitetu historia
 nen romaani, kirj. Sautteri Iva
 Sama perukansissa
 Götäläiset huoneet, kirj. Strindber
 Germania, kirj. Tacitus
 Gunnar Kjeld, kirj. Krag
 Garibaldi, kirj. Holmber
 Historiallisia pidukuvia, kirj.
 berg
 Hippiliirroksia, kirj. Sienvetis, p
 Häpeliipilkin, kirj. Anzengruber
 Hyvän ja pahan tuodon puoli
 Hallitiet jumalan armosta.
 Hengett, kirj. Fanny Davidson
 Hippiliirroksia, kirj. Sienk
 Hupalissa juttu, kirj. Stoeckton
 Ihmisen vahvin puoli, kirj. Saint I
 Jrja, kirj. Kataja
 J. J. kirj. Avenchenko
 Isäimästä toivo, kirj. Pitkänen
 Ihminen kaupunki, 3 osaa, yhti
 Ihmiset, kirj. Kalle Tähtelä, nidoet
 Jututja I, kirj. Hijojojo Rotilaine
 nen painos
 Jututja I, kirj. Hijojojo Rotilaine
 nen painos. Kovissa kansissa
 Joutokielinä, kolme vihkoa, vihko

-75	Kuusak, kirj. Leo Tolstoj
-60	Rimminen kenttällä, kirj.
-40	ríkäsissa
-50	Kun nukkuja heräti, kirj.
-50	ríkäsissa
-60	Kertomuksia, kirj. Andro
-50	Kunikantaatka Maanpaassa,
-50	Kungasatua Haubenlaajasta,
-50	France
-15	Kaksikymmentä, kirj. Hugo
-75	Kurjat, kirj. Hugo. Sidot-
-15	Kurjat, kirj. Hugo. Sidot-
-15	Kurjat, -I-II osa, paperi-
-15	Kurjat, III osa, paperi-
-15	Kesäyö, kirj. Valaja ...
-15	Kiusaus, kirj. Katalo ...
-50	Kokminki Myrsky, kirj.
-50	Koimkolikka hattu, kirj.
-50	Kuvia ja kertoelmia, kirj.
-10	Kattupiikin kuvia, kirj. Le
-10	Kirjettä myllyltäin, kirj.
-20	Kaksi kaupunkia, kirj. L
-20	Kelkari, kirj. Strindberg
-45	Keltatyttö, kirj. Björnson
-50	Kurjalisto, kirj. Jack Lo
-25	Louluhuimet, kirj. H
\$1.25	Leivän laussa, paperika-
-65	Luita Heuhmaan, kirj. B
\$2.00	Louluhuimet.
tuna	Leo Tolstoin jälkeen jää-
ja II	ossa, oman kiuta ...
\$1.00	Lään palkan kulta, kirj.
-50	Laura, kirj. Atra ...
\$1.50	Laukaus, kirj. Puschin ...
-50	Minkki matkilla Italiasta,
-10	Minski mitätien Työllistä-
-15	Morsiammar, kirj. Björn
-10	Me, kirj. Finne ...
-10	Metsämaalailasten vaihe-
-10	minen
utta.	Majakkan-vaihtoi, kirj. Si
-35	Mitä meidän on tekemä-
-35	Tolstoi
-50	Mietelmäjä, kirj. H
-50	Murtovioiva, kirj. Helme
-50	Mennyt päivä, kirj. Helme
-40	Musta kotko, kirj. Le
-15	na
-45	Marie Antoinette, kirj. T
-45	na
-50	Manasse Jeppinen, kirj.
-50	Mies ja nainen, kirj. One
-85	Maanaantinn tarinoita, kirj.
-50	Mies. Harried, kirj. Maupe
-50	Mummi, kirj. Turgenjev
-50	Munkin häät, kirj. Meyer
-70	Menneiden vuosistain v
-70	Strindberg
-70	Narrien yhtälukunnasta, k
-70	Narrien yhtälukunnasta, k
-40	Sidottuna
-40	Nuolen Arreallista, kirj.
-40	Nuolen miehen kadasti,
-40	Noikkaita, kirj. Onerov
-15	Noori naineen, kirj. Leino
-70	Neljä päivää
-45	Napoleon, kirj. Lüdisberg
-45	Napoleon, kirj. Lüdisberg
-40	Ommellisten saari, kirj. St
-40	Ommessalon taitelu, kirj.
-40	Orjanatapuroita, kirj. St
-10	Pingvinien historia, kirj.
-40	Paimentyytti, kirj. Alexis
-40	Pirttipöytäalaset, kirj. St
-40	Poti astiala, kirj. Majju
\$2.25	Puhutuksi
\$1.50	Felks Puoval, kirj. Mai
-40	Puinainen huone, kirj. St
-90	Pyhä Pietaarin tuulet
-75	zath
-75	Pöytäkirja, kirj. Leo Tolst
-75	Pöytäkirja.
-25	Pikku vedon kirj. St
-110	Pikavarkokort, kirj. Jack L
-110	kansissa
-50	Runoilija Archien
-50	Rakkautta, kirj. Hagren
-90	Rahonorja, kirj. Leino
-30	Rouva Mayburnin kalke-
-15	berton
-50	Roktoleita, kirj. Behtinmä
-80	Rikokesemme, kirj. Rodin
-80	Rooman kesareita m
-80	kirj. Rydberg
\$1.20	Rautatie ja haastuuas, kirj.
-50	Ruusan runollia
-35	Ruusan runoilija telkin, kir
-35	Sankari Baata, kirj. Sten
-35	Sternerstein kartano
-60	Satuja, kirj. Strindberg
-15	Scipion unnnäköi, kirj.

[illegible][illegible]

äytelmiä.

kirj. Shaw	—70
ki koekaan tietää, kirj. B. Shaw	—70
kirj. Göthe	—65
apalassa	—10
ja yle-ihminen, kirj. Shaw	—95
Aug. Strindberg	—40
tyllän tyttö, kirj. Rissanen	—15
näkki, kirj. Leon. Andrejow	—30
let lompavit, kirj. Majju Lassila	—45
opas	—50
kirj. M. Hahl.	—55
ain aattona, kirj. Kampf	—35
areja, kirj. Hijooppi Rotilainen	—25
kirj. Emeli Parras	—75

rialoilta.

Lincoln elämäkerta	—30
kirjainpitopätopaja	—40
Arvion, elämäkerta, kirj. Bölsche	—70
markkinen opas, kirj. Andersin. Si-	—70
Spencer elämäkerta	—65
neoppi, kirj. Aro. Sidottuna	\$1.20
kirj. Aro. Sidottuna	\$1.25
kirj. Aro. Sidottuna	—20
kirj. Aro. Sidottuna	—30
kirj. Aro. Sidottuna	—45
kirj. Aro. Sidottuna	—45
kirj. Aro. Sidottuna	—35
kirj. Aro. Sidottuna	—35
kirj. Aro. Sidottuna	—15
kirj. Aro. Sidottuna	—30
kirj. Aro. Sidottuna	—55
kirj. Aro. Sidottuna	—70
kirj. Aro. Sidottuna	—40
kirj. Aro. Sidottuna	—35
kirj. Aro. Sidottuna	\$1.50
kirj. Aro. Sidottuna	—50
kirj. Aro. Sidottuna	—25
kirj. Aro. Sidottuna	—70
kirj. Aro. Sidottuna	—30
kirj. Aro. Sidottuna	\$1.30

sofiaa,
m.

kirj. Kraepelin, Sidot.	—	\$1.75	Onuasto
kirj. Wells	—	\$1.50	Puhumie
Sidottuna	—	\$12.00	Rekosen
kirj. Brandes	—	—	Robert
kirj. Bacon	—	—	Robert
Tikstedt	—	\$1.20	Skandin
iede, kirj. Hall	—	\$1.20	Vanh
en, kirj. Ramsay, ko-	—	\$1.85	Yleinen
en	—	\$3.80	
atistia, kirj. Emerson,	—	\$1.25	
korunkaissa	—	—	
kirj. Laurila. Si-	—	\$2.60	
lio	—	\$1.50	
Cohn. Sidottuna	—	\$1.00	
jan filosofian historia.	—	\$1.35	
isellä kannallaan, kir-	—	—	
t	—	—	
t	—	\$1.00	
encer	—	\$1.00	
kehitys luomossa,	—	—	
er, kirj. La Cour, koro-	—	—	
et, kirj. Haekel. Sidot-	—	\$4.50	
ustra, kirj. Nietzsche, pa-	—	\$1.25	
antiteeseen historiasta,	—	—	
antiteesillä	—	—	
Chamberlain	—	—	
Siidottuna	—	—	
kirj. Westermarck	—	—	
anden historia, korukan-	—	\$3.50	
ja lauluja.			
Aku Päiviä. Kovima	—	—	
A. Kouta	—	—	

reysopillista, voilu ja urheilukirj.

kirj. Ungarwitt	70
mielustelut, kirj. Sperling	70
maavuos, kirj. Rigsdorff	30
toiveista, kirj. tri Sadolin	10
veivestusta ja urheilusta, kirj. Sinen	75
kuulokse naitelle, kirj. Müller	45
kotivaimistusta, kirj. A. White	50
myymys ja eläkäisyoppi, kirj. Tan-	90
nevaus, kirj. John Guttaetz	25
suomen kasvattajana	35
vaimuttamne poidkamme, kirj. A.	30
las	90
mielustelun ja urheilun, kirj. A.	15
ruudit ja niiden hoito	10
in rakenne, kuvitettuna, kirj. Panzer	75
stien hoito, kirj. K. Mayer	25
kirj. Lakeriala	44
maajan terveyden hoito	05
eläimistö	30
suorustelu ja sukunpolttaidit	10
yhityhteys taldentaunimmet, kirj. Ehlers	15
voimakkuuden lähteenä, kirj.	50
suosali ja eläiminnon, kirj.	125
la karmo, kirj. Ivar Wikström	75
ja sen hoito, kirj. Dornbusch	60
maavalkoilla, kirj. Heikel	60
tuon pistelut	45
onaa	75

uluja. Terveys

Aku Päiviö.	Koviassa	Vapaa-
.....	—,50	Yleisurh
A. Korta	—,50	Terveyd

Koska ostaa ja säästää eniten,

on kysymys, joka on jokaisen ratkaistava. Ostaa esineen halvalla, jota ei tarvitse on tuhlaamista suotta. Viisaat ostajat ostavat sitä mitä ne tarvitsevat, jotka myös tuntevat tavaran arvon kun näkevät sen. Uusia ayyakankaita tulee joka päivä.

236 Bay St.
Port Arthur.

Port Arthurista.

— Kaikki, jotka haluavat KANSALAIKAPAPERITÄ tänä syksynä jättäköt hakemuksensa R. Snedbergille, rauhantoumari, 318 Bay St. Osuuskaupan ylikerrassa.

— Helga Blomqvistille ja L. Blomqvistille on kirjettä Työkansan kirjakaupassa. Käykää perimässä.

— Kaksi eli kolme ensiluokan TAKKIRAAATIA saa paikan. Kirjottakaa Toveri Co, Box 393, Cobalt, Ont.

— Kolmas lähetyks kauniita työlenkinjä juuri saapunut. Lasten takkeja, kormuompelusia y. m.

236 Bay St.

— Englanninkielistä taitavia asiamiehiä ja -naisia halutaan. Voivat ansaita \$25—\$50 viikossa. Kysykää H. J. Fritzhall Vendome Hotel, kio 7 ja 8 välillä j. pp.

(134)

— Vauvalasti justin poikineita ja poikivia lypsylehmiä myöskin vauvalasti työ-, farmi- ja ajohevosia.

92 Machar Ave.

— "Viini". Harjoitus tänään klo 8. Huomaa ennen harjoitusta pidetään pieni n. s. kokous.

— Suomalainen John Traapaka, 32-vuotias, työskennellyt J. W. Grahamin siltäängissa, Canadian Northern rautatiellä, lähes kolme mailia länteen Port Arthurista, loukkaantui maanantaina kello puoli kymmenen aikaan aamupäivällä.

Viisi niistä kuljetti raskasta, noin 30 jalan parrua siltarakennuksen päälle rullien avulla, kun parru yhäkkiä luis kahti syrjään ja löi hänen vasenta jalkaansa rautaa vasten, rikkoon luita. — Mies makaa nyt Port Arthurin St. Josephin sairaalassa, mutta otaksuttavasti paranee entiselleen.

— Littyäkää meihin ja olkaa ystävämmä. Sillä me oikkin haluamme olla kansanne kortti- ja kirjevälillä. Meillä on luettele osoitteita ympäri maailman. Ei mikään ole huvittavampaa ja hauskenpaa. Lähettäkää 10c täydessä selityksellä. Canadian Correspondence Bureau, Montreal.

Fort Williamista.

— Työläisten oma liike on S. S. Oaston Ravintola Fort Williamissa, 208 Robertson kadulla. Avoimia joka päivä, aamusta kello 5.30 illaan kello 12:00.

Valkoiset ruoka-ajat: Aamiainen 5.30—8.30. Päivällinen 11.30—1.30. Illallinen 5.30—8.30. Kahvia, maista, voileipiä ja virvoitteita joka aika. Kirjoja ja kirjoitustarpeita ja kaikkea Työkansan liikkeen tavaroita myydään sekä puolelleen tilauksia välitetään.

Kehumattakin on siellä raatajien parsa käydä ruokaleimassa ja ohjata tuttavansa sinne. — Suurliiketoimikijä halutaan, mies, joka voi puhua englanninkielistä, 104 Bethune st.

liikakoupan takana olevasta rakennuksesta tuntemattomalla tavalla. — Rakennus oli vakuumettu 1.000 taalista. Liekit chivittivät turnella jo noin 300 taalan arvosta, sekä kaluston \$150. Siis yhteensä vahinko nousee 450 taalaan.

AINOA SUOMALAINEN ensiluokan

Räätäliiike

Copper Cliffissä. Kankaita ja mallia aina nähtävinä. (T. p.)

Karl H. Korpinen, räätäli

J. S. GILL, SUDURY.

Antaa avioliittolupakirjoja; nyy sormuksia, kelloja ja jalokivia

Saari ja Timonen PARTURIT

Veitsiä terotetaan. 603 Simpson st., Port William

D. Myöhänen, Parturi, 281 Bay st.

Jos olette tyytyväinen sanokaa ystäville, jos ette ole tyytyväinen, sanokaa minulle. (T.L.)

Halutaan tietää

Haluan tietää ilmoitukset jähäntä joka tässä on perustettu.

— Haluaisin saada tietää missä nykyään oleselee Wiljami Wankavaara eli Aho, kotolain Alatornissa, O. I. Ollis hyvä jos antaisi tietoa itsestä ja kalle Metä-vainiolle, oaste Alatorni, O. I., tai Arvit Ystäjille, 129 Banning st., Port Arthur, Ont., Canada. Kaikilta muiltakin tuttavilta ovat kirjeet tervetulleita.

IVAR SALO SUOMALAINEN KELLO. SEPPÄ

Työ taataan. 266 Bay st

K. OIKARI

antaa hierontaa kotona tai kortterissaan, 2147 Pender st., E. Vancouver, B. C.

Fort Williamista.

— Työläisten oma liike on S. S. Oaston Ravintola Fort Williamissa, 208 Robertson kadulla. Avoimia joka päivä, aamusta kello 5.30 illaan kello 12:00.

Valkoiset ruoka-ajat: Aamiainen 5.30—8.30. Päivällinen 11.30—1.30. Illallinen 5.30—8.30. Kahvia, maista, voileipiä ja virvoitteita joka aika. Kirjoja ja kirjoitustarpeita ja kaikkea Työkansan liikkeen tavaroita myydään sekä puolelleen tilauksia välitetään.

Kehumattakin on siellä raatajien parsa käydä ruokaleimassa ja ohjata tuttavansa sinne. — Suurliiketoimikijä halutaan, mies, joka voi puhua englanninkielistä, 104 Bethune st.

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioon, jos aijotte matkustaa Suomeen tai sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäväianne tänne.

„Työkansan“ Liikkeessä

Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuullinolla. Ksentykää puolellemme tarpeen tullen.

Rahojä Suomeen lähettämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

E. B. DOBIE.
Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: Hyviä sekä luotettavia ::
yhtiöitä suositellaan
4 St. Paul Street.
Port Arthur

THE MOST REFRESHING DRINK IN THE WORLD
Coca-Cola.
At all Saloons, Groceries, Cakes and Sweets
60 c a Bottle.

VIRVOTUSJUOMA-TEHDAS
Port Arthurissa

Valmistamme Coca Colaa y. m. suomalaisten kesken hyviksi tunnettuja virvoitusjuomia. Tuotteemme ovat monivuotisen käytön perusteella tunnettuja ja tunnustettu ehdottomasti parhaimmiksi Port Arthurissa ja lähiseuduilla.

FRED. PAJU, Oimistaja
Second st., 118, Puhelin 849
Port Arthur, Ont. (T. p.)

UUSI PARTURILIKE
Olen avannut
PARTURILIIKKEEN,
jossa palvelen kansalaisia huolellisesti

Työläiset,

Vaatikaa ne liikkeet, joissa teette ostoksene, ilmoittamaan liikkettään

Työkansassa

y. m. työväen sanomalehdissä.

A. S. MILLER
Eläinlääkäri
palvelee yleisöä päivällä ja yöllä. Tutkinon suorittanut länsi-Ontariolion yliopistossa sekä omia 4 vuoden kokemuksen.
Konttori 92 Machor ave.
Puhelin N. 789.

Kolia ja Puita.

Parasta lajia ajan halvimmilla hinnoilla saatte aina meiltä. Noplahtety.

Thunder Bay Lumber Co.
VIRVOKE-JUOMIA

Ruotsalainen Leipuriliike
300 GLEN DRIVE.
Toimittaa tilauksia maaseudulle.
Limppuja,
Näkkileipiä,
Korppuja ja
Verileipiä.
Kunniotuksella,
JOHNSON & CARLSON,
Vancouver B. C.

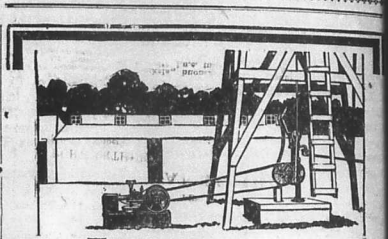
SUOMALAINEN LEIPURILIKE
jossa valmistetaan
LEIPÄÄ JA HIENOJA LEIVOKSIA
Noja ja huolellinen palvelus. Tilaukset voitte tehdä
O. Kinnala & Co.

Meille saapuu joka päivä

aina uusia ja uusia lähekyksiä syys- ja talvitarvaaa.
100 miesten nelmiitti pukua \$7.50 aina \$22.00
Punanen, sininen ja musta "label" Stanfieldin alusvaatteita.
Suuri valikoima miesten ja naisten takki-awetereitä kaiken värissä ja kaikilla malleja.
Hyviä etukappoja naisten leinengeille. Asiamiehet Penbody'n kuuhilsi UNION overhaaleja ja hankkila.
Kerran kun käytte meillä, tulette vakutetuksi, että me voimme säistää teille rahaa.
Hoom! Matti Purainen puhuu teille teidän omalla kielellänne.

Buffalo Store,

47 ja 48 Lang st., Cobalt, Ont.

Ennen vanhaan

KERRAN todellisuudessa farmari ei voinut muuten menellä. Päävä lopuessa lauslusuksaan kotiin hevos- kassa, mikä farmari edessään monta pienä tehtävää, jotka vaativat aikaa ja työtä ja jotka eivät koskaan kellojaan pää tyvään. Täytyi pumpata vetiä, säätä pultia, pyöritellä käsin uusia e- t konetta. Se oli hävää tili — mita ta se oli ennen vanhaan. Tänä päivänä useammilla farmareilla löydät ne nyt iloisen pikka vaimokoneen, jona valmiina ottaaman omistajansa harteilla sen työn, johonka sen voima voidaan yhdistää.
Jos te pidätte arvossa lepohtekä ja talhoutta vapautta tarpeellontaa maadasta, niin te ostate yhen 1 IHC vaimokoneen, koneen, jolla on muuttia ja joka on pysyväinen. 1 IHC koneet ovat oikein ja johdannonmuksiksi rakennetut, niin että ne voivat tehdä tehokkaita työtä vuosimäärä. Josko te haluatte sitä puen sahauksen, veden pumpaamisen, kasteleminen, sähkövoiman synnyttämiseen, kermanerotajan käyttämiseen, eli korjaus-ajan tai mihin hyvänsä väistävään, voimia kysyvään, farmilla tarvittavaan työhön, te tarvitsette

IHC öljy- tai gasoliinivaimokoneen

1 IHC kone kehittää 10—30 prosentti enemmän voimaa, kun sen taksoitella tilavuuksu. Täydellinen palaminen tekee sen halvaksi polttoaineen kuluksessa. Sen rakenteen yksinkertaisuus tekee sen meikkein vastuksettomaksi.
1 IHC konetta rakennetaan pystysuorilla, vaakasuorilla, paikallaan olevien pyöriä kannatettavilla jänksinäpäällä liukuteilla, imillä — sekä vedellä jäädytettävillä, sahaus-, pumpaus- ja kasteleväimillä varustettuna. 1—50 hevosvoiman kokoisia. Ne käyvät kaasuilla, kieleillä, puoliöljyllä, naftalla ja alkooholilla. 1 IHC polkiolet koneet rakennetaan 12—60 hevosvoimaisia.
Pystyillä että meidän paikallinen asiamiehemme näyttää teille koneemme ja selvittää niiden eri piirteet. Ottakaa silia kataloogia eli kirjoittakaa

International Harvester Company of Canada, Ltd
EASTERN BRANCH HOUSES:
At Hamilton, Ont., London, Ont., Montreal, P. Q.,
Ottawa, Ont., St. John, N. B., Quebec, P. Q.

RAY STREET & Co
PENSIERTTU 1854. C. W. JARVIS
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.
FORT WILLIAM, 223 Simpson st., 401 McTavish st., 60 Victoria ave.

NOIN 20 VUOTTA
suuret joukot suomalaisista väestöstä Sudburyyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juvelitarvareita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Ilii nous, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden parasta kelloja, kulta-

KAYTTAKAA Suomalaisia parantolaa
Box 335
Sudburyssa Tri K. Smell
Lueksaa ilmoitus joka perjantai- tai lauantai- illoin

